nasza politechnika

ISSN 1428-295 X

nr 11 (159) listopad 2016

Miesięcznik Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki

SPIS TREŚCI

1 Słowo rektora

TEMAT NUMERU

2 Pamięci Patrona Politechniki Krakowskiej — *Lesław Peters*

4 Zobacz siebie w prawdzie — bp Grzegorz Ryś

INFORMACJE

7 Kronika

8 Rektor i Senat PK

Pracownicy:

Profesor tytularny

Doktor habilitowany

Doktorzy

11 Eksperci PK na jubileusz 70-lecia SITK RP

14 WIBROSZYN po 10 latach

15 Warsztaty dla studentów z całej Polski

16 Seniorzy zainaugurowali rok akademicki UTW PK

Nagrody i wyróżnienia dla studentów architektury

17 Konkurs „Architektura Betonowa 2016”

18 Uczelniana Sesja Studenckich Kół Naukowych

19 Kościuszko dbał o kompozycję i ekspresję

Atrakcyjna Noc Naukowców

20 W poszukiwaniu nowej metodyki diagnostycznej

Odznaka dla Zbigniewa Myczkowskiego

Medal KEN dla Marcina Radonia

21 Rynek w Nowym Wiśniczu według studentów

Pawluśkiewicz wspominał studenckie lata

22 PK dołącza do South Poland Cleantech Cluster

Prof. Janusz Kawecki w KRRiT

Studenckie projekty dla Nowego Sącza

23 Bardzo wysoki poziom studenckich projektów

Dwa medale dla prof. Zbigniewa Piaska

ARTYKUŁY

24 Absolwenci PK na rynku pracy — *Adriana Nowak, Karolina Turbasa*

26 Stefan Banach — matematyka i politechnika — *Eugeniusz Szumakowicz*

KALEJDOSKOP

28 Ławka matematyków na krakowskich Plantach

29 Stąd Karol Wojtyła wyruszył do Niegowici

Podziękowania za lata pracy

30 Automobilerzy na szlaku z Krakowa do Racławic

31 Politechnika Krakowska w mediach

32 Galeria „Gil”
Architektura Betonowa 2016 — wystawa pokonkursowa

Galeria „Kotłownia”
Architektura sztuki. Przestrzeń koloru

NASZA POLITECHNIKA
(ISSN 1428-295 X)

Miesięcznik Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki.
Ukazuje się od 1997 roku.

Na okładce:

Strona I: Nowa rzeźba na krakowskich Plantach — ławka Stefana Banacha. O jej bohaterze i wkładzie w powstanie dzieła osób związanych z PK piszemy na s. 26–19.

Strona IV: Podczas warsztatów „Architektura Betonowa 2016” przydała się fachowa pomoc (więcej o warsztatach na s. 15).

Fotografował: Jan Zych

Adres redakcji:
Politechnika Krakowska
ul. Warszawska 24
31–155 Kraków
tel.: (12) 628 25 08

e-mail: naszapol@pk.edu.pl
www.nasza.pk.edu.pl

Kolegium redakcyjne:
REDAKTOR NACZELNY
Lesław Peters
SEKRETARZ REDAKCJI
Katarzyna Tyńska
REDAKTORZY:
Ewa Deskur-Kalinowska
Renata Dudek, Danuta Zajda,
Jan Zych

Opracowanie graficzne:
Projekt winiety tytułowej
Magdalena Orczyk
Layout
Ewa Deskur-Kalinowska

Skład: Adam Bania, Wydawnictwo PK
Druk: PPU „Multigraf” SC
Nakład: 800 egz.

Za treść nadesłanych materiałów odpowiadają autorzy. Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i zmian redakcyjnych. Nie zwraca materiałów niezamówionych.

Szanowni Państwo,
Drodzy Pracownicy, Studenci, Wychowankowie
i Przyjaciele Politechniki Krakowskiej

Po raz pierwszy zwracam się do społeczności Politechniki Krakowskiej w „Słowie rektora" na łamach miesięcznika „Nasza Politechnika". To ważny dla nas środek przekazu informacji. Cieszę się, że będę mógł za jego pośrednictwem spotykać się z Państwem, dzielić się wiadomościami i opiniami oraz zapraszać do dyskusji o naszej uczelni.

Na początek chciałbym serdecznie powitać w naszej społeczności studentów I roku. Za Wami pierwsze miesiące nauki na Politechnice Krakowskiej. Mam nadzieję, że ekscytacja nowym światem, do którego trafiliście, będzie Wam towarzyszyć do końca studiów. Jestem przekonany, że nasza uczelnia spełni Wasze oczekiwania, pozwoli zdobyć wartościowe wykształcenie, ale także rozwinąć talenty i zainteresowania. W rozpoczętym roku akademickim kształcić będziemy prawie 16 tys. studentów, w tym ponad 3,5 tys. na pierwszym roku. Życzę wszystkim Studentom: dobrze spożytkujcie czas studiów. To wyjątkowy moment w Waszym życiu, szansa na przeżycie wspaniałej przygody, dlatego odważnie korzystajcie z możliwości, które przed Wami stoją.

Za nami inauguracja nowego roku akademickiego, bez wątpienia najważniejsza uroczystość w życiu każdej uczelni. Jeszcze raz pragnę podziękować wszystkim Pracownikom i Studentom oraz chórowi „Cantata" za zaangażowanie w przygotowanie tego wydarzenia. Stoimy na progu szczególnego roku akademickiego; roku, w którym zmieniły się władze uczelni, ale też władze dziekańskie pięciu z siedmiu wydziałów. Plany władz uczelni na najbliższy czas przedstawiłem w wystąpieniu inauguracyjnym oraz we wrześniowym numerze „Naszej Politechniki". Natomiast o zamierzeniach władz poszczególnych wydziałów rozmawiałem podczas posiedzeń kolegiów dziekańskich. Z tych spotkań wyszedłem podbudowany, ponieważ dostrzegam ogromną troskę o dalszy rozwój Politechniki i gotowość władz dziekańskich do ścisłej współpracy z władzami uczelni w realizacji tego celu.

Rozmowy i konsultacje z całą społecznością akademicką — to dla mnie bardzo ważny element w sprawowaniu funkcji rektora. Umożliwiają one lepsze poznanie aktualnych potrzeb uczelni, problemów pracowników i studentów oraz ułatwiają podejmowanie trudnych decyzji. W najbliższym czasie postaram się, by kontakt z władzami PK i dostęp do informacji o naszych działaniach były jeszcze lepsze; by informacje szybciej docierały do każdego pracownika i studenta.

O roli Politechniki i możliwości współpracy z podmiotami gospodarczymi oraz z władzami samorządowymi w Krakowie i w regionie rozmawiałem podczas spotkań z ministrem infrastruktury i budownictwa Andrzejem Adamczykiem, z wojewodą małopolskim Józefem Pilchem, marszałkiem województwa małopolskiego Jackiem Krupą, z prezydentem Krakowa profesorem Jackiem Majchrowskim oraz z zastępcą prezydenta Krakowa Elżbietą Koterbą. Z tych rozmów płynie jasny sygnał, że Politechnika może być liderem w wielu ważnych dla miasta i regionu przedsięwzięciach związanych np. z ochroną środowiska, budownictwem energooszczędnym, żeglugą śródlądową, zagospodarowaniem przestrzennym, rozwiązaniami transportowymi, pojazdami mechanicznymi i szynowymi. Teraz od naszej inicjatywy zależy, czy w pełni wykorzystamy nasz potencjał i możliwości, które stwarzają nam władze województwa, samorządowe i miasta Krakowa.

W najbliższym czasie czekają nas dyskusje o propozycjach zmian w szkolnictwie wyższym, rozważanych przez MNiSW, a istotnych dla funkcjonowania uczelni. Jedną z najważniejszych propozycji jest ta dotycząca zasad finansowania nauki i szkolnictwa wyższego. Zmiany w tym zakresie — według ministerstwa — mają przyczynić się do podniesienia jakości kształcenia, a planowane są już od 1 stycznia 2017 r. Nowy algorytm finansowy, na podstawie którego przyznawana będzie uczelniom dotacja, odejdzie od powiązania poziomu finansowania szkół wyższych z liczbą studentów. Ma zostać wprowadzony współczynnik SSR (Student Staff Ratio), który wskazuje jaki jest stosunek liczby studentów i doktorantów do liczebności kadry nauczycielskiej, zatrudnionej na uczelni. Ministerstwo zakłada, że optymalna proporcja to 1 pracownik naukowy na 11–13 studentów. Jeśli studentów będzie mniej lub — co znacznie częstsze — więcej, uczelnia będzie na tym tracić finansowo.

Ważny element proponowanego algorytmu dotyczy jakości kadry. Nowy wskaźnik będzie promował dobrą kadrę. Będzie się go obliczać, mnożąc liczbę pracowników przez współczynnik wynikający z kategorii naukowej jednostki. Inna istotna zmiana to radykalne zmniejszenie — do 50 proc. — stałej przeniesienia w stosunku do dotacji ubiegłorocznej. Wprowadzono wprawdzie zabezpieczenie, by ograniczyć wahania dotacji z roku na rok od +5 proc. do –5 proc., ale nawet przy takim zabezpieczeniu w przypadku uczelni wielkości Politechniki Krakowskiej spadek do –5 proc. oznacza przynajmniej 10 milionów złotych straty. Podobny problem może mieć wiele szkół wyższych.

Innym kluczowym elementem planowanych przez MNiSW reform jest nowa ustawa „Prawo o szkolnictwie wyższym", mająca obowiązywać od 2018 r. Cykl spotkań ze środowiskiem naukowym, poświęconych planowanym zmianom prawnym, otworzyła konferencja „Umiędzynarodowienie — szansa i wyzwanie dla polskich uczelni". Uczestniczyłem w niej wspólnie z innymi przedstawicielami PK w dniach 20–21 października w Rzeszowie. Oprócz nowej ustawy oraz wspólnych działań środowiska akademickiego wpływ na umiędzynarodowienie polskich uczelni ma mieć także Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej. To trzecia agencja, która obok NCN oraz NCBiR będzie wspierać MNiSW.

Nowa agencja będzie odpowiedzialna przede wszystkim za prowadzenie jednolitej polityki stypendialnej, zapewniającej obustronną mobilność studentów i naukowców. Dziś, według danych przedstawionych w Rzeszowie, tylko 4 proc. studentów na polskich uczelniach stanowią obcokrajowcy, a 3,5 proc. kierunków prowadzonych jest po angielsku. Warunkiem przyciągnięcia zdolnej młodzieży z innych krajów na studia do Polski jest dobrej jakości oferta kształcenia, przede wszystkim w języku angielskim. Jak jest na PK, wszyscy wiemy, wiele mamy w tym zakresie do nadrobienia...

Jan Kazior

Pamięci Patrona Politechniki Krakowskiej

LESŁAW PETERS

Imię Tadeusza Kościuszki — bohatera dwóch narodów — to dla Politechniki Krakowskiej wielki prestiż, ale i równie wielkie wyzwanie. Wnioskując 42 lata temu o nadanie imienia Naczelnika naszej uczelni, prof. Stanisław Weiss wskazywał, że osnuty legendą i związany ściśle z Krakowem Kościuszko jest człowiekiem, który wniósł nowe wartości jako wódz, organizator i inżynier, co czyni go bliskim społeczności szkoły. Zgodnie z duchem tych słów dziś swego Patrona mamy nie tylko w nazwie uczelni, ale pozostaje on postacią stale obecną w życiu Politechniki.

Służą temu obchody Roku Tadeusza Kościuszki, zorganizowane w związku z przypadającą w 2017 r. dwusetną rocznicą jego śmierci. Przypomnijmy, że serię wydarzeń włączonych w cykl obchodów otworzyła 4 lutego projekcja bardzo rzadko przypominanego filmu fabularnego „Kościuszko pod Racławicami" z 1937 r. Dla miłośników fotografii zorganizowany został ogólnopolski konkurs fotograficzny „Tadeusz Kościuszko — inżynier i żołnierz", odbył się konkurs wiedzy o Kościuszce dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów oraz tradycyjny Bieg Kościuszkowski. Przypomniany został też fakt, że 40 lat temu Politechnika Krakowska przyjęła imię swego Patrona.

O kolejnych wydarzeniach piszemy na dalszych stronach niniejszego numeru. W Muzeum Politechniki Krakowskiej czynna jest wystawa rysunków, które wyszły spod ręki przyszłego przywódcy insurekcji (piszemy o tym na s. 19). Kto wie, być może gdyby żył w spokojniejszych czasach, zapisałby się w historii głównie jako artysta i architekt. Pamięci Kościuszki poświęcony był również rajd zabytkowych samochodów, rajd, który wyruszywszy spod kopca jego imienia w Krakowie, poprzez Politechnikę Krakowską dotarł do Racławic (s. 30).

Przed nami następne przedsięwzięcia służące upamiętnieniu i popularyzacji postaci Tadeusza Kościuszki. Wśród nich uwagę zwraca przede wszystkim organizowana przez Politechnikę Krakowską dwudniowa konferencja naukowa, zaplanowana na marzec przyszłego roku. Można się spodziewać, że pogłębi ona naszą wiedzę o inżynieryjnych dokonaniach Kościuszki, w porównaniu z innymi wątkami jego życiorysu ciągle jeszcze stosunkowo mało zbadanych.

W ostatnich tygodniach szczególną okazją do oddania hołdu wielkiemu Polakowi była 199. rocznica jego śmierci. Tadeusz Kościuszko zmarł 15 października 1817 r. w szwajcarskiej Solurze, mając 71 lat. W rocznicę tego wydarzenia do Solury przybyły delegacje z Polski i Stanów Zjednoczonych, reprezentowane też były władze szwajcarskie. W skład polskiej delegacji wchodził przedstawiciel Politechniki Krakowskiej Jan Zych.

Uroczystości ku czci wielkiego Polaka odbyły się 16 października. Rozpoczęła je msza św. odprawiona w kościele w Zuchwil pod Solurą (niem.: Solothurn), gdzie na

Delegacja polska w Zuchwil

Grupa z Racławic składa wieniec pod pomnikiem nagrobnym Tadeusza Kościuszki w Zuchwil

Podczas uroczystości w Zuchwil w imieniu delegacji polskiej do księgi pamiątkowej wpisał się Mieczysław Rokosz

przykościelnym cmentarzu stoi pomnik nagrobny Tadeusza Kościuszki. Przybyłe delegacje złożyły pod nim kwiaty. Odegrano hymny państwowe Polski, USA i Szwajcarii. W imieniu delegacji polskiej głos zabrał i wpisał się do wyłożonej księgi pamiątkowej Mieczysław Rokosz, przewodniczący Towarzystwa Kopca Kościuszki w Krakowie.

Z Zuchwil członkowie polskiej delegacji udali się do centrum Solury, by zwiedzić muzeum mieszczące się w mieszkaniu, w którym Tadeusz Kościuszko spędził ostatnie dwa lata życia i gdzie zmarł. Pod nieobecność kierującego placówką Benedykta Drewnowskiego ze zgromadzonymi w dwóch pokojach pamiątkami zapoznała przybyłych Teresa Ackermann. W trakcie wystąpień członków delegacji Robert Springwald dokonał krótkiej prezentacji Politechniki Krakowskiej, po czym razem z Janem Zychem na ręce Teresy Ackermann przekazali zaproszenie rektora PK dla Benedykta Drewnowskiego do złożenia wizyty na naszej uczelni.

Pobyt w Szwajcarii członkowie polskiej delegacji wykorzystali również do odwiedzenia Muzeum Narodowego Polskiego w Rapperswilu. Założył je w wydzierżawionym w 1870 r. i wyremontowanym własnym sumptem miejscowym zamku hrabia Władysław Ewaryst Plater, który zgromadził wiele cennych pamiątek narodowych. Przez wiele lat w zamkowej baszcie przechowywana była urna z sercem Tadeusza Kościuszki, dziś znajdująca się na Zamku Królewskim w Warszawie.

Teresa Ackermann w Muzeum Tadeusza Kościuszki w Solurze prezentuje list rektora Politechniki Krakowskiej, skierowany do dyrektora placówki oraz dyplom nadania muzeum odznaki „In memoriam — Tadeusz Kościuszko" przez Fundację im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie

Polską delegację tworzyli przedstawiciele stowarzyszeń i instytucji, mających za patrona Tadeusza Kościuszkę. Okazją do oddania hołdu wielkiemu patriocie były trzy przypadające w tym roku jubileusze: 270. rocznica urodzin Kościuszki, 225. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja i 80. rocznica utworzenia w Solurze Muzeum Tadeusza Kościuszki. Organizatorem wyjazdu był Eugeniusz Skoczeń, prezes Racławickiego Towarzystwa Kulturalnego.

Udział przedstawiciela Politechniki Krakowskiej w uroczystościach w Zuchwil i Solurze — to kolejne ogniwo obchodów Roku Tadeusza Kościuszki na PK. Dla Jana Zycha pobyt w Szwajcarii stał się także okazją do zebrania bogatego materiału zdjęciowego, który w szerszym wyborze przedstawimy w niedalekiej przyszłości na naszych łamach.

Delegacja polska przed wejściem do muzeum polskiego w Rapperswilu, pod kolumną ku czci konfederatów barskich

Zobacz siebie w prawdzie

Homilia bp. Grzegorza Rysia wygłoszona 3 października 2016 r. w bazylice św. Floriana z okazji inauguracji roku akademickiego na Politechnice Krakowskiej

Fot.: Jan Zych

Nie wiem, czy można dostać lepszy wykład inauguracyjny od tej Ewangelii. Jest w niej wiele myśli, które warto przywołać na początku roku akademickiego.

Pierwsza myśl jest sformułowana zaraz na początku. Pan Jezus wyraźnie mówi, że sama wiedza jeszcze człowieka nie zbawia. Ma do czynienia z uczonym, który przepytywany potrafi wyrecytować wszystko, co ważne. Pan Jezus mu odpowiada — „To czyń, a będziesz żył". To, że uczony posiada wiedzę objawioną, że potrafi ją wyrecytować, jeszcze nie daje mu życia. Życie bierze się z tego, że człowiek czyni prawdę, którą poznał.

W przypowieści widzimy następnie dwóch ludzi — na szczęście siedzą po tej stronie ołtarza, nie po tamtej — którzy mają całą wiedzę, są ludźmi świątyni, kultu, i ta wiedza na nic nie przekłada się w ich życiu. Tekst grecki mówi bardzo wyraźnie, że oni schodzą z Jerozolimy do Jerycha, to znaczy tak naprawdę — wracają ze świątyni do domu, dopiero wyszli ze świątyni. Ojciec Augustyn Jankowski, najlepszy biblista, jakiego znaliśmy w Krakowie, mówił, że jeszcze „szaty ich pachną kadzidłem". Dopiero uczestniczyli w kulcie, a potrafią człowieka, który leży przy drodze, ominąć bez cienia wątpliwości, że mogliby się zatrzymać. Przechodzą na drugą stronę.

Z Listu św. Pawła do Galatów

[Bracia] [6] Nadziwić się nie mogę, że od Tego, który was łaską Chrystusa powołał, tak szybko chcecie przejść do innej Ewangelii. [7] Innej jednak Ewangelii nie ma: są tylko jacyś ludzie, którzy sieją wśród was zamęt i którzy chcieliby przekręcić Ewangelię Chrystusową. [8] Ale gdybyśmy nawet my lub anioł z nieba głosił wam Ewangelię różną od tej, którą wam głosiliśmy — niech będzie przeklęty! [9] Już to przedtem powiedzieliśmy, a teraz jeszcze mówię: Gdyby wam kto głosił Ewangelię różną od tej, którą [od nas] otrzymaliście — niech będzie przeklęty!

[10] A zatem teraz: czy zabiegam o względy ludzi, czy raczej Boga? Czy ludziom staram się przypodobać? Gdybym jeszcze teraz ludziom chciał się przypodobać, nie byłbym sługą Chrystusa. [11] Oświadczam więc wam, bracia, że głoszona przeze mnie Ewangelia nie jest wymysłem ludzkim. [12] Nie otrzymałem jej bowiem ani nie nauczyłem się od jakiegoś człowieka, lecz objawił mi ją Jezus Chrystus.

(Ga 1, 6–12)

Z Ewangelii według św. Łukasza

25 A oto powstał jakiś uczony w Prawie i wystawiając Go na
próbę, zapytał: „Nauczycielu, co mam czynić, aby osiągnąć
życie wieczne?”. 26 Jezus mu odpowiedział: „Co jest napisane
w Prawie? Jak czytasz?”. 27 On rzekł: „Będziesz miłował Pana,
Boga swego, całym swoim sercem, całą swoją duszą, całą swoją mocą i całym swoim umysłem; a swego bliźniego jak siebie
samego”. 28 Jezus rzekł do niego: „Dobrześ odpowiedział. To
czyń, a będziesz żył”. 29 Lecz on, chcąc się usprawiedliwić, zapytał Jezusa: „A kto jest moim bliźnim?”.

30 Jezus nawiązując do tego, rzekł: „Pewien człowiek
schodził z Jerozolimy do Jerycha i wpadł w ręce zbójców. Ci
nie tylko że go obdarli, lecz jeszcze rany mu zadali i zostawiwszy na pół umarłego, odeszli. 31 Przypadkiem przechodził tą drogą pewien kapłan; zobaczył go i minął. 32 Tak samo
lewita, gdy przyszedł na to miejsce i zobaczył go, minął.
33 Pewien zaś Samarytanin, będąc w podróży, przechodził
również obok niego. Gdy go zobaczył, wzruszył się głęboko:
34 podszedł do niego i opatrzył mu rany, zalewając je oliwą
i winem; potem wsadził go na swoje bydlę, zawiózł do gospody i pielęgnował go. 35 Następnego zaś dnia wyjął dwa
denary, dał gospodarzowi i rzekł: „Miej o nim staranie, a jeśli
co więcej wydasz, ja oddam tobie, gdy będę wracał”. 36 Któryż z tych trzech okazał się, według twego zdania, bliźnim
tego, który wpadł w ręce zbójców? 37 On odpowiedział: „Ten,
który mu okazał miłosierdzie”. Jezus mu rzekł: „Idź, i ty czyń
podobnie!”.

(Łk 10, 25–37)

Na co im cała ta wiedza? To są ludzie, którzy nie mają w sobie życia, chociaż mają w sobie wiedzę.

Także tę przypowieść otrzymujemy od Jezusa tylko po to, byśmy nią żyli, nie po to, żebyśmy się nad nią wzruszyli. Cała wiedza, jaką w życiu zdobywamy, niezależnie od tego w jakiej dziedzinie, ona nam daje życie, kiedy tę prawdę zaczynamy czynić.

Wspomnijmy przypowieść o miłosiernym Samarytaninie. Ważne jest, żeby nie czytać jej za szybko. Kiedy chcemy przeczytać ją zbyt szybko, to wydaje nam się, że musimy zapytać, czy jesteśmy: kapłanem, lewitą czy Samarytaninem. Do kogo nam najbliżej? Tymczasem klucz, jakiego używał zawsze Kościół starożytny do tej przypowieści, jest taki, że nam jest najbliżej do tego bliźniego, który jest pobity i leży na drodze. A Samarytaninem tak naprawdę jest Jezus Chrystus. Tylko On jest tym, który się nad nami pochyla, kiedy jesteśmy pobici i On zna leki na nasze rany. On się zawsze przy nas zatrzymuje. Mogą nas minąć ludzie, o których myślimy, że są nam najbliżsi, nawet nasi współwyznawcy — ci, z którymi przed chwilą byliśmy w kościele. Jezus nas nie minie. Jezus jest miłosiernym Samarytaninem. A my jesteśmy tymi, którzy leżą przy drodze, ledwie żywi.

Nie wiem, czy macie ochotę zobaczyć siebie jako kogoś, kto jest w sytuacji skrajnej potrzeby; kto odkrywa swoje nieraz nawet bardzo głębokie rany; kto potrzebuje uleczenia. To niesłychanie ważne, żeby najpierw przeżyć przypowieść Jezusa właśnie w ten sposób: jestem kimś, przy kim Jezus się zatrzymuje,

Stanisław Pindera, „Miłosierdzie dla bezdomnych” — praca nadesłana na konkurs fotograficzny „Miłosierdzie”, zorganizowany na PK z okazji XI Dni Jana Pawła II

nieraz się już zatrzymał. Już nieraz opatrywał mnie, już nieraz się o mnie troszczył. Już wiele razy to przeżyłem. Jestem tym, który jest obdarowany przez Jezusa. Miłosierny Samarytanin zatrzymał się przy mnie, obdarował mnie swoim miłosierdziem.

Dzisiaj wszyscy debatujemy o miłosierdziu. Powoli się kończy święty jubileusz, nadzwyczajny Rok Święty Miłosierdzia Bożego. Dobrze się stało, że ten temat został podjęty jak nigdy wcześniej. Co znaczy miłosierdzie? Nie brakuje ludzi, którzy z tym dyskutują. Kiedyś słyszałem wypowiedź jednego księdza — nie zgorszcie się — mówił: „Ja już rzygam tym miłosierdziem”. Skąd się bierze taka postawa? Stąd przede wszystkim, że nie widzi się siebie w sytuacji kogoś, kto doświadcza miłosierdzia. Nikt nie wyjdzie do innego z miłosierdziem, jeśli najpierw go sam nie przyjmie od Boga. Jeśli przyjmuję miłosierdzie od Jezusa, to mogę tą miłością, której doświadczam, próbować posłużyć innym. Natomiast my debatujemy: komu pomoc — komu nie pomóc; temu tak — temu nie. Dlaczego? Dlatego że my ciągle mamy poczucie wyższości w stosunku do tych, którym teoretycznie powinniśmy pomóc. Nie widzimy siebie jako tych, którzy są pobici; którzy wiele razy byli pobici i już ledwie żyli, ale zostali cudem przez Jezusa uratowani. My nie widzimy siebie w ten sposób, mamy bardzo dobre zdanie o sobie w porównaniu z tymi, którzy przychodzą i proszą nas o pomoc. Z pozycji wyższości mówimy: temu — tak, temu — nie, tamtemu — nigdy.

Ale zobacz siebie w prawdzie. Kiedy ujrzę siebie jako tego, który żyje z łaski Boga, z miłosierdzia Jezusowego i jest mądry z miłosierdzia Jezusowego, wtedy może będę innym pomagał. To, co przyjąłem, przekazuję. To dotyczy też przekazu prawdy. Bardzo dobra Ewangelia na pierwszy wykład na uczelni.

Czy nie jest tak, że tylko to przekazuję, co przyjąłem? I jeszcze pytanie: w jaki sposób przyjąłem? Czy to jest moją trwałą własnością, czy mnie rzeczywiście tak przemienia, że nie pozwala mi nie wypowiedzieć tej prawdy odkrytej tak mocno, że aż muszę się nią podzielić? W pierwszym czytaniu Pawła jest reakcja na kłamstwo, które pojawiło się w Kościele. Są ludzie, którzy głoszą pseudo-Ewangelię. Paweł nie może nie reagować, bo wie, jak Ewangelia, którą przyjął, jego samego przemieniła. Odmieniła go kompletnie, stworzyła jako całkowicie nowego człowieka. Teraz, gdy słyszy, że ktoś Ewangelię kradnie i fałszuje, to wszystko w nim się wywraca. Paweł nie potrafi nie mówić o Ewangelii, musi o niej mówić. Przyjął i przekazuje.

Przyjąłem — przekazuję; przyjąłem — przekazuję. Nie pchajmy się do czynienia miłosierdzia, gdy go sami nie przyjmujemy. Bo potem będzie w nas właśnie taka postawa, jak w przypadku tego księdza, który powiedział: „już rzygam miłosierdziem". Nie rzygaj, przyjmij, to zobaczysz, jak będziesz je świadczył. Przyjmij prawdę, będziesz się nią dzielił. Jeśli nie, to wszystko będzie uciążliwe. Wykłady to ciężka praca, prawda? Ale kiedy się dzielę wiedzą, która mnie buduje, prawdą, która mnie przemienia — mam z tego radość, radość prawdy — *gaudium veritatis*.

I jeszcze jedna myśl. Niełatwo jest przyjąć prawdę od Samarytanina. Dlaczego nie kapłan, dlaczego nie lewita, tylko Samarytanin? Gdy Jezus pyta tego uczonego w Prawie: „kto się okazał bliźnim?", ten nawet nie potrafi powiedzieć: „Samarytanin". To jest takie słowo, które mu przez usta nie przejdzie.

Komu się dacie pouczyć? Tylko kolegom? Tylko tym, którzy są z tej samej grupy? Żydzi z Samarytanami nie cierpieli się serdecznie — siedem wieków nienawiści, siedem wieków wrogości, zakorzenionych mocno w historii. Żyd się nie napił z kubka, którego używał Samarytanin, i nawzajem. Dzieliła ich polityka, przeszłość — to jedno, ale też religia. Jednego możemy być pewni — ten Samarytanin nie idzie do świątyni, która była w Jerozolimie. Samarytanie do tej świątyni nie chodzili. Mieli swoje synagogi, był czas, że mieli swoją świątynię, lecz Żydzi im ją zburzyli. Między nimi było też napięcie religijne. Żydzi myśleli o Samarytanach z pogardą: „wierzący, ale zupełnie nie wiadomo jak...", „kto to jest?". Nie godziło się przyjąć prawdy od Samarytanina. A Pan Jezus raz po raz pokazywał Samarytan swoim uczniom jako wzór; jako ludzi, od których mogą się uczyć. To nie jest łatwe.

Przyjmę pouczenie od kogoś, do kogo mi blisko, jestem z nim w jakiejś jedności. Ale przyjąć pouczenie od kogoś, kto jest moim przeciwnikiem lub przynajmniej jest mi obcy? Co on mnie będzie pouczał? Tomasz z Akwinu mówi, że każda prawda, niezależnie od kogo powiedziana, pochodzi od Ducha Świętego. Nie lekceważę prawdy, którą mi przekazuje ktoś, kogo najchętniej bym nie spotykał, ręki bym mu nie podał. Ale prawda, która jest wypowiedziana przez niego, jest od Ducha Świętego.

Spójrzcie, jak słowo „Samarytanin" zmienia znaczenie, zmienia wartość. Dzisiaj, gdy mówicie do kogoś, że jest Samarytaninem, to nie możecie już nic piękniejszego powiedzieć. A w czasach Jezusa, gdy się chciało kogoś obrazić, to się mówiło: „Ty Samarytaninie". Jezusowi tak powiedzieli jego przeciwnicy — z Ewangelii św. Jana, w ósmym rozdziale — „Mówisz jak Samarytanin". To oznaczało opluć kogoś. Słowa „ty Samarytaninie" były największą możliwą obelgą. Co się stało dzięki tej Chrystusowej przypowieści? Dzisiaj mówisz „Samarytanin" i masz poczucie, że wypowiadasz największą mądrość, największą godność, jakiś wzorzec.

Pan Jezus dokonał zupełnego przewartościowania. Słuchasz kogoś, z kim ci nie po drodze, nastawiasz się na prawdę, którą wypowiada i możesz odkryć, że naraz staje ci się do niego bliżej. Pojawiają się między nami jakieś więzi. Człowiek, którego uważałeś za wroga, jest kimś, z kim się możesz spotkać w jednym Duchu Świętym. Dokonuje się jakaś przemiana w relacjach między ludźmi. Prawda buduje relacje, które są relacjami miłości.

Być może szkoła wyższa jest ostatnim miejscem, gdzie to się dzieje. To nie przypadek, że w Krakowie wydarzenie, które nazwaliśmy Dziedzińcem Pogan czy Dziedzińcem Dialogu, dzieje się na uniwersytecie. Ten wybór wynika z przekonania i doświadczenia, że uniwersytet jest jeszcze tym miejscem, gdzie jest prawda, która dokonuje przewartościowania. Tu ludzie, którzy na co dzień potrafią nawet serdecznie się nie znosić, mogą się pojednać i odnaleźć poczucie wspólnoty, doświadczenie wspólnoty — w rozmowie, która się toczy na uczelni. To niesłychanie ważne. To odkrycie prawdy, która przychodzi od Ducha Świętego, Samarytanina, czyli Przyjaciela.

Bardzo Wam tego życzę, sobie też tego życzę, wszystkim tego życzę.

Amen.

Teresa Cisło, „Być miłosiernym jak ojciec" — praca nadesłana na konkurs fotograficzny „Miłosierdzie", zorganizowany na PK z okazji XI Dni Jana Pawła II

KRONIKA
Październik

1 X Wydziałowa inauguracja roku akademickiego 2016/2017 studiów niestacjonarnych na Wydziale Inżynierii Lądowej PK.

3 X Inauguracja 72. roku akademickiego 2016/2017 na Politechnice Krakowskiej w Międzywydziałowym Centrum Edukacyjno-Badawczym PK „Działownia".

Wręczenie dyplomów Laureatom Złotej Księgi Wychowanków PK.

Piknik studencki na terenie Osiedla Studenckiego.

Mecz siatkówki pomiędzy reprezentacją pracowników krakowskich uczelni a reprezentacją pracowników PK, inaugurujący sportowy rok akademicki 2016/2017 na PK.

4 X Inauguracje roku akademickiego 2016/2017 na Wydziale Architektury, Wydziale Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej oraz Wydziale Inżynierii Lądowej (studia stacjonarne) PK.

6 X Wydziałowa inauguracja roku akademickiego 2016/2017 na Wydziale Inżynierii i Technologii Chemicznej PK.

7 X Spotkanie władz uczelni z pracownikami, którzy w minionym roku odeszli na emeryturę.

8 X Inauguracja roku akademickiego 2016/2017 na studiach podyplomowych w Centrum Szkolenia i Organizacji Systemów Jakości PK.

10 X „O włos od pomocy" — zorganizowana przez studentów PK akcja zbiórki włosów na peruki dla dzieci po chemioterapii i poważnych operacjach.

10–21 X Wystawa prac studentów architektury krajobrazu Wydziału Architektury PK pt. „Ukryte ogrody Krakowa" w pawilonie CORT przy ul. Powiśle 11.

11 X Podpisanie umowy licencyjnej z powołaną w czerwcu tego roku spółką technologiczną z udziałem PK o nazwie FlexAndRobust Systems Sp. z o.o.

Inauguracja roku akademickiego 2016/2017 na Uniwersytecie Trzeciego Wieku PK.

11–25 X Wystawa konkursowych prac studenckich na projekt jednorodzinnego, energooszczędnego budynku mieszkalnego, zorganizowana przez Instytut Projektowania Budowlanego Wydziału Architektury PK w Galerii PK „Kotłownia".

12–14 X IV Konferencja Naukowo-Techniczna „Współczesne technologie i urządzenia energetyczne" zorganizowana przez Instytut Maszyn i Urządzeń Energetycznych oraz Stowarzyszenie na rzecz Kształcenia Specjalistów Budowy Maszyn i Urządzeń Energetycznych.

13–14 X XI Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna „New Building Technologies and Architectural Design 2016", zorganizowana przez Instytut Projektowania Budowlanego Wydziału Architektury PK, przy współudziale Sekcji Budownictwa Ogólnego Komisji Urbanistyki i Architektury PAN oraz World Institute for Engineering and Technology Education.

13–15 X SEMTRAK 2016 — XVII ogólnopolska konferencja naukowa z zakresu trakcji elektrycznej zorganizowana przez Wydział Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej PK w Zakopanem.

14 X Posiedzenie Sekcji Inżynierii Przedsięwzięć Budowlanych Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN w Sali Senackiej PK.

Odsłonięcie ławeczki Stefana Banacha i Ottona Nikodyma na krakowskich Plantach w setną rocznicę słynnej matematycznej dyskusji, która odbyła się pewnego letniego wieczoru w 1916 r.

14–16 X X Budowlane Warsztaty Inżynierskie Studenckiego Koła Naukowego Konstrukcji Żelbetowych PK „Conkret".

17 X Otwarcie wystawy pt. „Rysunki i wizerunki Tadeusza Kościuszki" oraz uroczyste odsłonięcie popiersia patrona Politechniki Krakowskiej w Muzeum PK w 40. rocznicę nadania imienia Tadeusza Kościuszki Politechnice Krakowskiej.

18 X Dzień otwarty Małopolskiego Laboratorium Budownictwa Energooszczędnego.

20 X Dzień Wydziału Fizyki, Matematyki i Informatyki „Day of Escape V".

20–21 X „Nowoczesne tendencje i technologie dla terenów historycznej zieleni komponowanej" — XXIII ogólnopolska konferencja naukowa z cyklu „Sztuka ogrodowa i dendrologia historyczna", współorganizowana przez Zakład Sztuki Ogrodowej i Terenów Zielonych Instytutu Architektury Krajobrazu PK oraz Sekcję Sztuki i Architektury Ogrodowej Komisji Urbanistyki i Architektury krakowskiego oddziału PAN w pawilonie konferencyjno-wystawowym PK „Kotłownia".

20–22 X Konferencja Prorektorów ds. Kształcenia i Prorektorów ds. Studenckich wraz z posiedzeniem KAUT, zorganizowane w Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni.

22 X Inauguracja roku akademickiego 2016/2017 Politechnicznego Uniwersytetu Dzieci.

24 X Ogłoszenie wyników XVII edycji dorocznego ogólnopolskiego akademickiego konkursu na najlepszą pracę dyplomową roku „Architektura Betonowa 2016", organizowanego przez Katedrę Architektury Mieszkaniowej i Kompozycji Architektonicznej Wydziału Architektury PK oraz Stowarzyszenie Producentów Cementu połączone z otwarciem wystawy pokonkursowej w Galerii PK „Gil".

25 X Inżynierskie Targi Pracy zorganizowane przez Biuro Karier PK pod honorowym patronatem rektora PK.

26 X Spotkanie studentów WIL z dziekanem prof. Andrzejem Szaratą.

27 X Inauguracja roku akademickiego w Międzynarodowym Centrum Kształcenia PK.

27–29 X Obrady Konferencji Polskich Uczelni Technicznych na Politechnice Opolskiej.

27 X — 17 XI Wystawa Krakowskiego Okręgu Związku Polskich Artystów Plastyków pt. „Architektura sztuki. Przestrzeń koloru" w Galerii PK „Kotłownia".

Opracowała: Renata Dudek

REKTOR I SENAT

Posiedzenie Senatu PK

26 października 2016 r.
Senat podjął uchwały w sprawie:

- powołania członków stałych komisji senackich;
- wyborów do Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich;
- zmian w komisjach dyscyplinarnych ds. studentów i doktorantów;
- powołania przedstawicieli Politechniki Krakowskiej do Rady Związku Uczelni „InnoTechKrak";
- powołania promotora wniosku o nadanie prof. Romualdowi Będzińskiemu tytułu *doctora honoris causa* Politechniki Krakowskiej;
- wyboru uczelni przygotowujących opinię dotyczącą wniosku o nadanie prof. Romualdowi Będzińskiemu tytułu *doctora honoris causa* Politechniki Krakowskiej;
- wyrażenia zgody na najem terenu będącego własnością Politechniki Krakowskiej, położonego w Krakowie-Czyżynach przy al. Jana Pawła II, na rzecz Software Park Kraków Sp. z o.o.

Zarządzenia rektora PK

Zarządzenie nr 43 z 16 września 2016 r. w sprawie „Regulaminu organizacyjnego administracji Politechniki Krakowskiej".

Zarządzenie nr 44 z 20 września 2016 r. w sprawie zmiany zarządzenia dotyczącego wymagań stawianych nauczycielom akademickim w zakresie podejmowania i kontynuowania dodatkowego zatrudnienia poza Politechniką Krakowską oraz obowiązku informowania o prowadzeniu działalności gospodarczej.

Zarządzenie nr 45 z 21 września 2016 r. w sprawie powołania Rady Programowej Centrum Badań i Rozwoju Urządzeń Przemysłowych „CEBEA".

Zarządzenie nr 46 z 22 września 2016 r. w sprawie powołania i zakresu zadań Rady Programowej międzywydziałowego kierunku studiów energetyka.

Zarządzenie nr 47 z 23 września 2016 r. w sprawie „Regulaminu ustalania 5% najlepszych absolwentów studiów doktoranckich Politechniki Krakowskiej, którzy mogą ubiegać się o 20% umorzenia kredytu lub pożyczki studenckiej".

Zarządzenie nr 48 z 23 września 2016 r. w sprawie powołania rzeczników dyscyplinarnych na Politechnice Krakowskiej.

Zarządzenie nr 49 z 26 września 2016 r. w sprawie powołania pełnomocników rektora Politechniki Krakowskiej.

Zarządzenie nr 50 z 29 września 2016 r. w sprawie rektorskich i uczelnianych komisji na Politechnice Krakowskiej.

Zarządzenie nr 51 z 29 września 2016 r. w sprawie zmiany „Regulaminu zatrudniania pracowników niebędących nauczycielami akademickimi".

Zarządzenie nr 52 z 5 października 2016 r. w sprawie likwidacji pozawydziałowej jednostki organizacyjnej Zakład Produkcji Doświadczalnej „CEBEA".

Zarządzenie nr 53 z 7 października 2016 r. w sprawie uchylenia „Zarządzenia nr 26 Rektora PK z 21 maja 2015 r.".

Zarządzenie nr 54 z 14 października 2016 r. w sprawie powołania doktoranckich komisji stypendialnych.

Komunikat rektora PK

Komunikat nr 12 z 4 października 2016 r. w sprawie uchwał Senatu PK podjętych na posiedzeniu w dniu 28 września 2016 r.

Polecenie służbowe rektora PK

Polecenie służbowe nr 1 z 7 października 2016 r. w sprawie prac bilansowych za 2016 r.

Dwaj specjaliści z Politechniki Krakowskiej — prof. **Henryk Kołoczek** z Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej oraz dr hab. inż. **Zbigniew Myczkowski**, prof. PK z Wydziału Architektury — zostali powołani przez ministra nauki i szkolnictwa wyższego w skład zespołu interdyscyplinarnego do spraw działalności upowszechniającej naukę w zakresie podniesienia poziomu naukowego i poziomu umiędzynarodowienia wydawanych czasopism naukowych.

PRACOWNICY

Profesor tytularny

Marek Kowicki

Urodził się 22 lutego 1945 r. w Krakowie. Jest absolwentem I Liceum im. Bartłomieja Nowodworskiego. Dyplom magistra inżyniera architekta uzyskał na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej w 1969 r. (II nagroda w konkursie SARP na najlepszą pracę dyplomową roku). Również na PK otrzymał w 1980 r. stopień doktora. Promotorem jego pracy doktorskiej pt. „Charakterystyka procesu koncentracji obiektów i urządzeń obsługi ludności w ośrodkach usługowych na obszarach wiejskich w polskich Karpatach Zachodnich (na podstawie badań z 10 wybranych gmin wiejskich w województwach: bielskim i nowosądeckim)" był prof. Mieczysław Chowaniec. W 1998 r. na podstawie dokonań naukowych i wydanej w 1997 r. monografii pt. „Wieś przyszłości jako alternatywa osadnicza miasta: rozważania nad kształtem architektonicznym i planistycznym wsi, ośrodka społeczno-usługowego oraz domu wiejskiego w epoce postindustrialnej" Rada Wydziału Architektury PK przyznała mu stopień doktora habilitowanego. Tytuł profesora nauk technicznych nadano mu 9 sierpnia 2016 r.

Pracę zawodową podjął w 1968 r., jeszcze w trakcie studiów, w Katedrze Planowania i Organizacji Terenów

Rolniczych Wyższej Szkoły Rolniczej (obecnie Uniwersytet Rolniczy) w Krakowie. W 1970 r. związał się z Wydziałem Architektury Politechniki Krakowskiej jako asystent naukowo-dydaktyczny w Katedrze Budownictwa i Osadnictwa Wiejskiego. W 1977 r. objął stanowisko wykładowcy, w 1980 r. został adiunktem; w 2001 r. — profesorem nadzwyczajnym PK. Na WA PK pracuje do dziś. W latach 1998–2013 kierował Zakładem Architektury i Planowania Wsi w Instytucie Projektowania Urbanistycznego PK. Od 2013 r. jest zatrudniony w Pracowni Podstaw Kulturowych Architektury Krajobrazu w Instytucie Architektury Krajobrazu PK.

Specjalizuje się w projektowaniu architektury i w planowaniu przestrzennym wsi i obszarów wiejskich. Praktykę projektową odbywał w Polsce oraz we Francji (staże w pracowni architektonicznej prof. Jeana-Louisa Latoura w latach 1987–2002) i we Włoszech (staż naukowo-projektowy w 1983 r. w pracowni prof. Roberto de Luca — stypendium architekta, prof. Stanisława Ginwił-Piotrowskiego i Centro Incontri e Studi Europei w Rzymie). W 1983 r. na zaproszenie Queen's University w Belfaście, w Północnej Irlandii, wygłosił jako *Visiting Professor* cykl wykładów (m.in. na temat projektowania ośrodków społeczno-usługowych dla małych społeczności lokalnych, zabytków architektury drewnianej w Polsce i innych zagadnień).

Jest autorem wielu projektów modelowych ośrodków społeczno-usługowych dla gmin w południowej Polsce (niezrealizowanych) oraz współprojektantem (w pracowni J.-L. Latoura) kilku tego rodzaju obiektów zrealizowanych we Francji. W jego dorobku można znaleźć i inne tematy: koncepcje programowo-przestrzenne zagospodarowania nabrzeży Wisły pod Wawelem i Wałów Chrobrego w Szczecinie (z arch. P. Wzorkiem), placu Centralnego w Nowej Hucie i centrum Warszawy w rejonie Pałacu Kultury i Nauki (z arch. H. Mełgesem), centrum handlowo-usługowego Częstochowy. Są tu projekty budynków biurowych (w Krakowie przy ul. Kalwaryjskiej, Brożka) i hoteli (przy rondzie Mogilskim, III Nagroda SARP, z arch. H. Mełgesem), osiedli mieszkaniowych m.in w Chartres, St. Remy-sur-Avre, Charenton-le-Pont (w pracowni J.-L. Latoura), a także w Krakowie przy ul. Petőfiego (z arch. M. Petelenzem), teatrów muzycznych: w Krakowie (konkurs SARP z arch. arch. P. Wzorkiem i Z. Kuchtą) i Amsterdamie (z arch. J. Wrzesińskim), pływalni sportowej (Myślenice) i basenów uzdrowiskowych (Wysowa), a także projekt wnętrz krakowskiego mieszkania Czesława Miłosza. Jest laureatem I nagrody w konkursie SARP na projekt Świątyni Pokoju w Majdanku (razem z arch. arch. P. Wzorkiem i E. Drewniakiem) i kilku innych prac nagrodzonych i wyróżnionych w konkursach SARP. W sumie wykonał 73 opracowania projektowe (architektoniczne, urbanistyczne i planistyczno-przestrzenne).

W działalności naukowej skupia się na zagadnieniach kształtowania, modernizacji i ochrony polskiej wsi w skali architektonicznej i planistyczno-krajobrazowej. Syntezę doświadczenia nabytego w trakcie prowadzonych systematycznie terenowych prac badawczych i projektowych stanowi opracowana przez niego koncepcja wsi przyszłości w krajobrazie parkowym. W badaniach wykorzystuje instrumentarium nauk przyrodniczych, społecznych, kulturoznawstwa i studiów regionalistycznych.

Zrealizował 6 projektów naukowo-badawczych (w tym 1 grant promotorski), finansowanych przez KBN i NCN. Odbył wiele podróży studialnych na tereny wiejskie Austrii, Niemiec, Szwajcarii, Francji, Włoch, Holandii, Danii, Węgier, Słowenii, Rumunii, Czech i Słowacji. Po habilitacji wydał 3 książki naukowe — „Współczesna agora. Wybrane problemy kształtowania ośrodków społeczno-usługowych dla małych społeczności lokalnych" (Wydawnictwo PK, Kraków 2003/2004); „Patologie / wyzwania architektoniczno-planistyczne we wsi małopolskiej. Studium na tle tendencji krajowych i europejskich" (Wydawnictwo PK, Kraków 2010); „Rozproszenie zabudowy na obszarach Małopolski a kryzys kreatywności opracowań planistycznych" (Wydawnictwo PK, Kraków 2014). Zamieścił 6 rozdziałów w monografiach zbiorowych. Opublikował 54 artykuły naukowe w czasopismach (4 współautorskie); wygłosił 17 referatów na sesjach plenarnych ogólnopolskich i międzynarodowych konferencji naukowych (do ważnych należy wystąpienie podczas Międzynarodowej Konferencji „Polska wieś 2025. Wizja rozwoju", zorganizowanej w 2005 r. przez Biuro Programów Wiejskich Funduszu Współpracy, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN i Komitet Ekonomiki Rolnictwa PAN).

Włącza się w inicjatywy popularyzujące tematykę, którą się zajmuje naukowo, w środowisku małych społeczności lokalnych i samorządów gmin, ale nie tylko. Przygotował wraz z prof. Krystyną Pawłowską m.in. rozdział pt. „Czytanie krajobrazu" do wydanej pod redakcją Marka Konopki książki „Każde miejsce opowiada swoją historię, czyli rzecz o dziedzictwie wiejskim" (Poznań 2001) oraz poszerzonej wersji tej pracy „Jak zachować i spożytkować dziedzictwo kulturowe wsi", przygotowanej przez redaktor Annę Potok. Na zlecenie Małopolskiego Instytutu Kultury w Krakowie opracował scenariusz 4-odcinkowego serialu dotyczącego zasad komponowania krajobrazu (dostępny: http://muzea.malopolskapl/cwiczenia/czytanie-krajobrazu).

Prowadzi wykłady i seminaria dla studentów architektury i architektury krajobrazu na WA PK (także na studiach anglojęzycznych) oraz dla studentów Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego (od 2004 r.). Wykładał także na Uniwersytecie Jagiellońskim (1999–2008) i Uniwersytecie Śląskim (2009–2010), a także we wspomnianych — The Queen's University of Belfast i w Centro Incontri e Studi Europei w Rzymie. Był promotorem prawie 350 prac dyplomowych magisterskich na Wydziale Architektury PK; 58 prac dyplomowych magisterskich na Wydziale Administracji i Zarządzania UJ. Wypromował 3 doktorów, a 2 przewody doktorskie są na ukończeniu. Był recenzentem: dorobku w przewodach habilitacyjnych, monografii naukowych i dysertacji doktorskich.

Jako członek wielu komisji wydziałowych oraz senackich PK (m.in. w latach 2015–2016 przewodniczył Uczelnianej Komisji Wyborczej) jest aktywnym organizatorem życia uczelnianego. Był rzecznikiem dyscyplinarnym PK ds. nauczycieli akademickich (2005–2006, 2008–2016), członkiem Komisji Wydziałowej w NSZZ „Solidarność" PK (1980–1989; do 13 XII 1981 r. redaktor graficzny „Serwisu Informacyjnego", pisma KZ PK NSZZ „Solidarność").

Współpracuje z naukowymi i zawodowymi stowarzyszeniami. Był członkiem Zarządu Oddziału Stowarzyszenia Architektów Polskich w Krakowie (1984–1989). Od 1986 r. zasiada w Komisji Urbanistyki i Architektury PAN (jako sekretarz naukowy, a od 2011 r. — zastępca przewodniczącego komisji). W 2010 r. został powołany w skład Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej, działającej przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego. ●

Doktor habilitowany

Rafał Blazy

Urodził się 8 marca 1969 r. w Tarnowskich Górach. Ukończył V LO w Bytomiu. W 1993 r. na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach otrzymał tytuł magistra inżyniera architekta. (Pracę dyplomową pt. „Koncepcja programowo-przestrzenna. Krupski Młyn jako szansa aktywizacji gminy" wykonał pod kierunkiem prof. dr. hab. inż. arch. Zbigniewa Kamińskiego). Następnie podjął studia doktoranckie na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej. W 2001 r. na podstawie pracy doktorskiej „Znaczenie placów śródmieścia Bytomia we współczesnym życiu miasta" uzyskał tytuł doktora (wyróżnienie Rady Wydziału Architektury PK). Opierając się na pozytywnych recenzjach komisji habilitacyjnej, powołanej przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów, na ocenie dorobku oraz przedłożonej monografii pt. „Wartości humanistyczne jako kod genetyczny miasta" — Rada Wydziału Architektury PK nadała mu 14 września 2016 r. stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie architektura i urbanistyka.

Odbył wiele praktyk i stażów, współpracował m.in. z: Biurem Projektów Z. J. Kamiński i Współpracownicy (1990–1992), pracownią Dom i Miasto DiM '84 (pod kierunkiem dr. inż. arch. Czesława Bieleckiego; 1992 r.); Pracownią Projektową inż. J. Blazy w Tarnowskich Górach (1994–2000). W latach 1994–1998 zrealizował staż dydaktyczny w Instytucie Projektowania Miast i Regionów Wydziału Architektury PK. W 1994 r. jako przedstawiciel TUP uczestniczył w Town and Country Planning Summer School na Uniwersytecie St. Andrews w Szkocji.

Pracę na Politechnice Krakowskiej w charakterze asystenta w Instytucie Projektowania Miast i Regionów Wydziału Architektury rozpoczął w 2000 r. Od 2002 r. jest adiunktem. Na podyplomowym studium z zakresu planowania przestrzennego i gospodarki przestrzennej, organizowanym przez Politechnikę Krakowską od 2009 r., prowadzi dodatkowo samodzielne wykłady. (Był autorem programu studium). W 2014 r. objął funkcję kierownika Pracowni Projektowania Obszarów Śródmiejskich w Instytucie Projektowania Miast i Regionów PK.

Od 2000 r. jest projektantem i właścicielem Biura Obsługi Inwestycji Arch. R. Blazy w Tarnowskich Górach. Posiada uprawnienia w specjalności architektonicznej i urbanistycznej do projektowania bez ograniczeń, uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń oraz państwową licencję pośrednika w obrocie nieruchomościami. Zdał również egzamin dla kandydatów na członków rad nadzorczych w spółkach Skarbu Państwa. W 2003 r. ukończył w Centrum Pedagogiki i Psychologii PK studium pedagogiczne dla absolwentów szkół wyższych.

W działalności naukowej podjął próbę pogłębionego zrozumienia procesów zachodzących w mieście. Poszukuje przyczyn formowania się miast na tle zagadnień ekonomicznych, psychologii społecznej, nauk behawioralnych, odwołując się przy tym do aksjologii.

Jest autorem 2 monografii i 6 rozdziałów w monografiach (4 zagraniczne). W punktowanych czasopismach polskich zamieścił 26 artykułów, w czasopismach zagranicznych — 7 artykułów, a w materiałach pokonferencyjnych — 2 artykuły (jeden zagraniczny). Ponadto wygłosił 22 referaty na międzynarodowych konferencjach naukowych, 7 referatów na seminariach i posiedzeniach.

Opracował plany zagospodarowania przestrzennego 4 miejscowości, a plany szczegółowe — 6. Wykonał: ponad 70 projektów architektonicznych wraz z projektami zagospodarowania terenu (m.in. kaplic, sal gimnastycznych, przedszkoli, lodowiska, sali widowiskowej, domu kultury, dyskoteki, urzędów gmin, centrów i pawilonów handlowych, budynków biurowych, zakładów i hal przemysłowych, stacji paliw, wielorodzinnych budynków mieszkalnych, hoteli, budynków rekolekcyjnych i domów jednorodzinnych), 4 projekty na konkursy architektoniczno-urbanistyczne i projekt placu miejskiego. Projektował wnętrza usługowe i budynków mieszkalnych; detale architektoniczne, ozdobne elementy stalowe i witraże.

W 2011 r. pod auspicjami Wydziału Architektury Słowackiego Uniwersytetu Technicznego w Bratysławie i władz tego miasta współorganizował Letnią Szkołę Planowania „New Inspirations for the Right Side of Danube River in Bratislava". Wielokrotnie prowadził warsztaty projektowe w Czechach, na Ukrainie, Węgrzech, Słowacji oraz we Włoszech.

Dzięki przyznanym grantom rozwijał współpracę z zagranicznymi ośrodkami naukowymi, m.in. na Słowacji — z Wydziałem Architektury Słowackiego Uniwersytetu Technicznego w Bratysławie, Politechniką Zwoleńską; w Czechach — z Wydziałem Biznesu i Ekonomii Uniwersytetu im. Gregora J. Mendla w Brnie, Wydziałem Inżynierii Lądowej Technicznego Uniwersytetu w Ostrawie; z Uniwersytetem Korwina w Budapeszcie i Uniwersytetem Lublańskim w Słowenii, a także z Wolnym Uniwersytetem Berlińskim. Współpraca objęła również organizacje branżowe: Stowarzyszenie Architektów RP (SARP), Towarzystwo Urbanistów Polskich (TUP), Spolok Architektov Slovenska (Slovak Architecs Society), Asociace pro urbanismus a územní plánovaní ČR (Czech Association for Urban and Regional Planning), Magyar Urbanisztikai Tudáskozpont (Hungarian Urban Knowledge Centre), Fundację Romualdo Del Bianco z Florencji (od 2000 r.) oraz Česká asociace pro geoinformace (CAGI; Czech Association of Geoinformation).

Współorganizował 19 międzynarodowych wystaw dotyczących problematyki planowania miast, m.in. w Krakowie, Bitovie, Brnie, Bratysławie, Budapeszcie, Ostrawie, Dreźnie, Koszycach, Nitrze, a także 8 konferencji Instytutu Projektowania Miast i Regionów WA PK.

W latach 2001–2015 odbył 12 studialnych wyjazdów, naukowych i dydaktycznych, m.in. do Francji, Włoch, Austrii, Niemiec, Czech, Słowenii, na Słowację, Ukrainę i Węgry. W roku akademickim 2006/2007 prowadzone przez niego grupy studenckie zdobyły dwie nagrody w ramach międzynarodowych warsztatów projektowych w Popradzie. Ze studentami uczestniczył w wielu międzynarodowych konkursach urbanistycznych (dwie nagrody podczas International Student Competition CAD 2010). Jest współpromotorem 6 prac inżynierskich, 7 prac magisterskich oraz jednej pracy na studiach podyplomowych. Za osiągnięcia naukowe i organizacyjne w 2008 r. i w 2009 r. otrzymał zespołową nagrodę rektora PK. Za działalność projektową dwukrotnie nagrodził go burmistrz Tarnowskich Gór. W Warsztatach Zagłębiowskich — konkursie SARP w Katowicach — wraz z zespołem otrzymał II nagrodę.

Interesuje się sportem, filozofią, psychologią oraz socjologią. Lubi przebywać i biegać w „otwartej — rozległej" przestrzeni. Bierze udział w maratonach (najdłuższy przebiegnięty przez niego dystans to 60 km). Jest mężem i ojcem 3 dzieci. ●

Doktorzy

Wydział Inżynierii i Technologii Chemicznej

dr inż. **Przemysław Migas** (C-1) — „Współspalanie odpadów gumowo-kompozytowych z paliwem gazowym w złożu fluidalnym"; promotor: dr hab. inż. Jerzy Baron, prof. PK; promotor pomocniczy: dr inż. Beata Kowarska; recenzenci: prof. dr hab. inż. Stanisław Witczak (PO); prof. zw. dr hab. inż. Barbara Tora, prof. AGH (AGH); 19 X 2016 r.

Wydział Inżynierii Lądowej

dr inż. **Izabela Drygała** (z domu Murzyn; L-4) — „Analiza odpowiedzi dynamicznej kładek dla pieszych na wstrząsy sejsmiczne i parasejsmiczne"; promotor: prof. dr hab. inż. Joanna Dulińska; recenzenci: prof. dr hab. inż. Robert Jankowski (PG), prof. dr hab. inż. Janusz Kawecki (PK); 19 X 2016 r. Praca wyróżniona.

Wydział Mechaniczny

dr inż. **Joanna Krajewska-Śpiewak** (M-6) — „Identyfikacja właściwości warstwy wierzchniej materiałów trudnoskrawalnych"; promotor: prof. dr hab. inż. Józef Gawlik, promotor pomocniczy: dr inż. Magdalena Niemczewska-Wójcik; recenzenci: prof. dr hab. inż. Józef Kuczmaszewski (PL), dr hab. inż. Magdalena Trzos, prof. ITE PIB (Instytut Technologii Eksploatacji); 21 IX 2016 r.

dr inż. **Przemysław Pastuszak** (M-3) — „Failure analysis of composite structures by thermography (Analiza uszkodzeń struktur kompozytowych metodą termografii)"; promotor: prof. dr hab. inż. Aleksander Muc; recenzenci: dr hab. inż. Waldemar Świderski, prof. WITU (Wojskowy Instytut Techniczny Uzbrojenia), dr hab. inż. Marek Barski, prof. PK (PK); 21 IX 2016 r. Praca wyróżniona.

dr inż. **Hubert Smoląg** (Sefako SA) — „Monitorowanie stopnia zanieczyszczenia komory paleniskowej i konwekcyjnych powierzchni ogrzewalnych kotła wodnego rusztowego"; promotor: prof. dr hab. inż. Jan Taler; recenzenci: prof. dr hab. inż. Marek Pronobis (PŚl); dr hab. inż. Sławomir Grądziel, prof. PK (PK); 21 IX 2016 r.

Rola stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w kształtowaniu zrównoważonej mobilności

Eksperci PK na jubileusz 70-lecia SITK RP

SABINA PUŁAWSKA-OBIEDOWSKA

Jednym z wielu wydarzeń jubileuszu 70-lecia powstania Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji RP w Krakowie była międzynarodowa konferencja zorganizowana 15 września pod hasłem: „Stowarzyszenia i organizacje NGO na rzecz zrównoważonej mobilności". Krakowski Oddział SITK RP przygotował ją we współpracy z Zakładem Transportu Instytutu Zarządzania w Budownictwie i Transporcie Politechniki Krakowskiej, Małopolską Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa oraz Urzędem Miasta Krakowa.

Powodem, dla którego zorganizowano konferencję, było utworzenie platformy współpracy na rzecz zrównoważonego społeczeństwa w zrównoważonych miastach, o zrównoważonym transporcie i mobilności. Tematyka obrad dotyczyła roli stowarzyszeń branżowych i NGO (*non governmental organisation* — organizacje pozarządowe) w Polsce, Europie czy na świecie w kształtowaniu zrównoważonej mobilności.

Konferencja umożliwiła wymianę poglądów i doświadczeń, które takie organizacje i stowarzyszenia zyskały, działając na rzecz zrównoważonej mobilności w miastach takich, jak np.: Kraków, Wiedeń, Genewa, Monachium, Londyn czy Tokio i Delhi. Uczestniczyli w niej przedstawiciele władz Zarządu Krajowego i oddziałów SITK RP, pracownicy Instytutu Zarządzania w Budownictwie i Transporcie na Wydziale Inżynierii Lądowej PK oraz reprezentanci kilkudziesięciu krajowych i zagranicznych stowarzyszeń i organizacji pozarządowych, zainteresowanych problematyką zrównoważonej mobilności. Sesje odbywały się w pięknej sali obrad Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych.

*

Z ramienia Urzędu Miasta konferencję otworzył prezydent Krakowa, prof. Jacek Majchrowski, który za zainteresowanie ideą zrównoważonego transportu podziękował całemu środowisku — ludziom nauki, praktykom, a także organizacjom pozarządowym. Prezes Zarządu Krajowego SITK RP prof. Janusz Dyduch (specjalista systemów sterowania w transporcie z Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu) przedstawił potencjał Stowarzyszenia, które jako ogólnopolska organizacja obchodzi w tym roku, tak jak i Oddział w Krakowie, swoje 70-lecie. Z kolei prezes Oddziału SITK RP w Krakowie, a zarazem przewodnicząca komitetu naukowego konferencji dr hab. inż. Lidia Żakowska, prof. PK (kieruje Zakładem Transportu na PK) przywitała wszystkich uczestników konferencji w imieniu władz Politechniki Krakowskiej — rektora prof. Jana Kaziora, prorektora ds. nauki prof. Tadeusza Tatary oraz dziekana Wydziału Inżynierii Lądowej dr. hab. inż. Andrzeja Szaraty, prof. PK. Szczególne podziękowania za obecność skierowała do prof. Andrzeja Rudnickiego, guru od spraw transportu w miastach, wieloletniego dyrektora Instytutu Inżynierii Drogowej i Kolejowej PK, oraz

Prezydent Krakowa, prof. Jacek Majchrowski podczas uroczystego otwarcia konferencji

Moment podpisania umowy (od lewej): Janusz Dyduch, Lidia Żakowska i Yvette Ramos

prof. Wiesława Starowicza — wieloletniego prezesa Oddziału SITK w Krakowie i byłego kierownika Zakładu Transportu PK.

Głos zabrał następnie przewodniczący Małopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, dr inż. Stanisław Karczmarczyk (Instytut Projektowania Budowlanego PK), który podkreślił nieocenioną wartość spotkań służących wymianie wiedzy i doświadczeń w środowisku inżynierów różnych specjalności, zwłaszcza że potrzeby transportu miejskiego nie maleją. Przywołał rozwiązania z zakresu sterowania ruchem; te, które wpływają pozytywnie na środowisko i wzmacniają działania proekologiczne. Przyznał, że MOIIB jako organizacja zajmująca się doskonaleniem zawodowym inżynierów będzie wspierać tego rodzaju inicjatywy.

Spośród przedstawicieli międzynarodowych organizacji inżynierskich interesującego wprowadzenia do dyskusji dokonał dr Andrzej Tombiński, wiceprezes Europejskiej Federacji Polonijnych Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych (EFPSNT). Przedstawiając działalność Federacji Stowarzyszeń Polskich Inżynierów, zwrócił uwagę zebranych na wieloletnią tradycję w integrowaniu polonijnego środowiska i reprezentowaniu go wobec władz innych krajów czy udzielane wsparcie. Dodał, że federacja organizuje konferencje m.in. z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego i ochrony środowiska.

Tę część konferencji zakończyło podpisanie umowy o współpracy pomiędzy Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Komunikacji RP i Stowarzyszeniem Swiss Engineering Geneva. Podpisy pod dokumentem złożyli prezesi obydwu organizacji — Yvette Ramos (SE Geneva) oraz Janusz Dyduch (SITK RP) i Lidia Żakowska (SITK Kraków).

✲

W trakcie pierwszej konferencyjnej sesji Jarosław Zaborski (prezes ZAZ Spółki z o.o. specjalizującej się w budowie systemów teletechnicznych i bezpieczeństwa ruchu kolejowego; doradca prezesa SITK RP ds. inwestycji) zaprezentował przygotowaną wraz z prof. Januszem Dyduchem pracę pt. „Założenia budowy inteligentnego miasta". Yvette Ramos (prezes Swiss Engineering Geneva; specjalista w dziedzinie elektroniki i telekomunikacji) przedstawiła referat dotyczący strategii na rzecz inteligentnej mobilności — w perspektywie widzenia 4.0. Reprezentujący firmę FACTUM OG z Wiednia Ralf Risser (socjolog transportu, profesor Uniwersytetu w Wiedniu i prezes Międzynarodowej Organizacji Naukowej ICTCT) i dr Christine Chaloupka (psycholog transportu, wykładowca BOKU University w Wiedniu) mówili o rozwoju infrastruktury przeznaczonej dla ruchu pieszego w tym mieście. Z kolei dr inż. Aleksandra Ciastoń-Ciulkin (z Zakładu Transportu PK) wygłosiła referat na temat roli Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji RP w kształtowaniu zrównoważonej mobilności w miastach.

W dyskusji, która wywiązała się po tych wystąpieniach, jako pierwsza zabrała głos dr inż. Ewa Wolniewicz-Warska, członkini Rady Izby Informatyki i Telekomunikacji z siedzibą w Warszawie, przewodnicząca Komitetu Inteligentne Systemy Transportowe. Wymieniła dwa główne zadania, przed którymi stoją obecnie stowarzyszenia działające na rzecz zrównoważonej mobilności — pomoc w testowaniu nowych rozwiązań technologicznych, a także identyfikację barier prawnych i pomoc w ich przezwyciężaniu. Polskie prawo odbiega od standardów europejskich, stąd konieczność ograniczenia transportu indywidualnego, sprawnej kontroli, czyli dopasowania prawa do tego, co przynosi technologia. Dr hab. inż. Lidia Żakowska, prof. PK jako najistotniejsze zagadnienia wskazała: porównanie uwarunkowań prawnych i organizacyjnych pozarządowych organizacji oraz możliwości wspomagania przez nie miast we wdrażaniu idei

Sangeeta Wij (z prawej) i Mizue Y. Kissho

zrównoważonego transportu; perspektywy rozwiązywania problemów zatłoczonych aglomeracji. Konieczne jest również prezentowanie najlepszych praktyk: rodzimych, ale i europejskich czy światowych, zwłaszcza że podstawą sukcesu ruchu stowarzyszeniowego w erze globalizacji i w społeczeństwach informatycznych jest współpraca międzynarodowa, a równie ważne jest docenienie roli branżowych organizacji kobiet w edukowaniu społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Na koniec prezes WISE India, Sangeeta Wij zaprosiła wszystkich do udziału w konferencji Światowej Federacji Organizacji Inżynierskich w New Delhi w 2017 r. Interesujący poster poświęcony wybranym projektom na rzecz zrównoważonej mobilności w rosyjskich miastach przygotowała dr inż. Katarzyna Gdowska (Wydział Zarządzania AGH).

⁂

Drugą sesję konferencji prowadził Łukasz Franek, zastępca dyrektora ZIKiT ds. transportu w Krakowie, również członek SITK RP. W jej trakcie Sangeeta Wij mówiła o wyzwaniach w zakresie poprawy mobilności miejskiej w Indiach. Dr Mizue Y. Kissho (reprezentująca Science Studio Marie oraz Instytut Badawczy Edukacji Matematycznej i Naukowej w Tokio) przedstawiła referat pt. „Marie Skłodowska-Curie jako innowatorka i wzór do naśladowania w świecie". Z kolei reprezentujący PK dr inż. Anton Pashkevich (referat napisany wspólnie z dr inż. Anastasiyą Shevtsovą i dr. inż. Ivanem Novikovem z Biełgorodzkiego Państwowego Uniwersytetu Technologicznego) rozważał kwestie poprawy bezpieczeństwa ruchu dla ludności o ograniczonej sprawności ruchowej na przykładzie działań organizacji pozarządowych w aglomeracji Biełgorodu. Dr hab. inż. Andrzej Zalewski (z Wydziału Matematyki, Informatyki i Architektury Krajobrazu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego) wraz z Marią Stryblińską (z Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej) przedstawił rolę Europejskiej Federacji Cyklistów w rozwoju zrównoważonej mobilności.

Na szczególną uwagę spośród płynących z sali zasługują głosy: prof. Wiesława Starowicza, dr. hab. inż. Andrzeja Zalewskiego, prof. Ralfa Rissera, Sangeety Wij, Sylvii Kegel oraz dr. Zygmunta Fury. Warto wymienić niektóre z postulatów: wzmocnienie współpracy między organizacjami pozarządowymi i innymi środowiskami w zakresie kształtowania zrównoważonej mobilności; wdrażanie innowacji technologicznych w dziedzinie mobilności zrównoważonej; odpowiednie wykorzystywanie zasobów przestrzeni i energii; konieczność zdefiniowania pojęć dotyczących zrównoważonej mobilności w celu ich jednoznacznej interpretacji.

Na zakończenie konferencji w Hallu Kamiennym Urzędu Miasta Krakowa można było zwiedzić przygotowaną z okazji jubileuszu Krakowskiego Oddziału SITK RP wystawę pt. „70 lat mobilności w Krakowie". Ekspozycję złożoną z dwunastu plansz, które przedstawiały wszystkie formy mobilności w Krakowie od 1946 r. do 2016 r., otworzył i oprowadzał po niej kustosz wystawy, wiceprezydent Krakowa, Tadeusz Trzmiel, bez którego wsparcia zarówno ta konferencja, jak i inne przedsięwzięcia jubileuszu SITK nie mogłyby się odbyć.

Honorowy patronat nad konferencją sprawowali: rektor Politechniki Krakowskiej prof. Jan Kazior, prezes Zarządu Krajowego SITK RP prof. Janusz Dyduch i prezydent Krakowa prof. Jacek Majchrowski.

Zdjęcia: Jan Zych

Mgr inż. Sabina Puławska-Obiedowska jest pracownikiem Instytutu Zarządzania w Budownictwie i Transporcie PK. Była sekretarzem komitetu organizacyjnego Międzynarodowej Jubileuszowej Konferencji „Stowarzyszenia i organizacje NGO na rzecz zrównoważonej mobilności".

Uroczystość otwarcia wystawy „70 lat mobilności w Krakowie"

W trosce o ludzi w budynkach narażonych na drgania

WIBROSZYN po 10 latach

LESŁAW PETERS

Wydarzeniem, które na stałe wpisało się do kalendarza spotkań naukowych na Politechnice Krakowskiej, jest seminarium „Wibroszyn", organizowane co roku przez Instytut Mechaniki Budowli na Wydziale Inżynierii Lądowej PK. Mija właśnie 10 lat od pierwszej konferencji tego cyklu.

Twórca „Wibroszynu" prof. Krzysztof Stypuła wspomina, że historia tych spotkań rozpoczęła się od powrotu Krzysztofa Celińskiego na stanowisko prezesa PKP Polskie Linie Kolejowe, spółki odpowiedzialnej za eksploatację dróg kolejowych w Polsce. Krzysztof Celiński, będąc wcześniej prezesem warszawskiego metra, miał okazję poznać osiągnięcia specjalistów z Instytutu Mechaniki Budowli PK, gdzie prof. Stypuła od lat zajmuje się problemami projektowania zabezpieczeń wibroizolacyjnych dla kolei podziemnych. Dlatego objąwszy stanowisko w PKP PLK, Celiński zwrócił się o współpracę do krakowskich ekspertów.

W 2006 r. prof. Krzysztof Stypuła został zaproszony na spotkanie w sprawie zastosowania po raz pierwszy w Polsce mat wibroizolacyjnych pod tłuczniem w okolicach Skierniewic, aby zabezpieczyć przed drganiami ludzi w budynkach, stojących blisko linii kolejowej. Podczas tego spotkania prof. Stypuła zauważył, że poziom wiedzy na temat wibroizolacji, jaki reprezentują projektanci torowisk kolejowych, pozostawia wiele do życzenia. Kwestionowali oni możliwość zastosowania wszelkich nowych rozwiązań proponowanych przez krakowskich specjalistów. Ostatecznie projektantów udało się przekonać i proponowane maty zostały użyte, co pozwoliło osiągnąć planowane cele. Prof. Stypuła stwierdził jednak, że konieczne jest wyposażenie projektantów w wiedzę z zakresu wibroizolacji. Ich brak kompetencji w tej dziedzinie zresztą zbytnio nie dziwił, bowiem dostęp do nowoczesnych rozwiązań w tym zakresie Polska uzyskała dopiero po 1990 r.

W takich okolicznościach doszło do zorganizowania w 2006 r. na Politechnice Krakowskiej seminarium na temat wibroizolacji torowisk. Prof. Krzysztof Stypuła zakładał początkowo, że będzie to konferencja jednorazowa. Gdy jednak po pierwszym dniu obrad (zaplanowane na dwa dni) uczestnicy spotkali się na „kolacji inżynierskiej", osoby z kręgu władz PKP wysunęły postulat, by spotkania takie odbywały się co roku. I tak narodził się cykl spotkań pod wspólnym hasłem „Wibroszyn".

Podczas seminariów prezentowane są zarówno rezultaty badań wykonywanych na PK, jak również przeglądy rozwiązań światowych w zakresie wibroizolacji torowisk szynowych. Tematyka spotkań stopniowo się zmienia, w zależności od podejmowanych prac badawczych i stosownie do zainteresowań słuchaczy. Przykładem reagowania specjalistów z IMB PK na bieżące wyzwania były przedstawione w 2014 r. wyniki badania drgań podczas testowych przejazdów pociągu Pendolino na Centralnej Magistrali Kolejowej (o czym szerzej pisaliśmy w numerze 10/2014 „Naszej Politechniki").

Prof. Krzysztof Stypuła podkreśla, że konferencje adresowane są nie tylko do projektantów, ale także do osób zatrudnionych w administracji kolei, jak również przy eksploatacji tramwajów i metra. Chodzi o to, aby osoby te mogły kompetentnie oceniać wpływające opracowania, np. pod kątem skuteczności prezentowanych rozwiązań na rzecz ochrony środowiska. „Wibroszyn" skupił grono stałych uczestników, którzy co roku przyjeżdżają do Krakowa, ale pojawiają się też nowe twarze. Co roku seminarium gromadzi około 50 osób, co przy tak specjalistycznej tematyce nie jest liczbą małą. Prof. Stypuła zwraca uwagę, że uczestnicy spotkań mają również możliwość spotykania się z producentami i dystrybutorami najlepszych rozwiązań w dziedzinie wibroizolacji na świecie. Organizatorzy zapewniają bowiem udział przedstawicieli czołowych światowych firm, które jednocześnie są sponsorami seminarium.

✲

W roku bieżącym seminarium „Wpływ hałasu i drgań wywołanych eksploatacją transportu szynowego na budynki i ludzi w budynkach — diagnostyka i zapobieganie. Wibroszyn 2016" odbyło się w dniach 8–9 września. Była to już jedenasta edycja konferencji. Jak zwykle nie zabrakło referatów, które wzbudziły zainteresowanie słuchaczy. Jednym z nich było wystąpienie „Optymalizacja zabezpieczeń przed drganiami kolejowymi na przykładzie nastawni w Białej Rawskiej", które przygotowali specjaliści z Instytutu Mechaniki Budowli PK: dr inż. Filip Pachla, mgr inż. Bartosz Radecki-Pawlik, prof. Krzysztof Stypuła i prof. Tadeusz Tatara. Zagadnieniu przedstawionemu w tym referacie warto poświęcić nieco uwagi.

W ramach modernizacji Centralnej Magistrali Kolejowej postanowiono wybudować w miejscowości Biała Rawska nową nastawnię. W projekcie budowlanym w celu ograniczenia wpływu drgań na komputery w nowym obiekcie przewidziano zastosowanie w konstrukcji nawierzchni szynowej podtłuczniowych mat wibroizolacyjnych. Realizacja projektu oznaczała jednak konieczność wstrzymania ruchu pociągów na ważnej magistrali w okresie pięciu dni. Autorzy przedstawionego referatu zaproponowali alternatywne rozwiązanie, nie wymagające wstrzymania ruchu, a tym samym niosące z sobą duże oszczędności. Wskazali oni, że zamiast przebudowy dużego fragmentu torowiska (wraz z nasypem) wystarczy zastosować matę wibroizolacyjną w konstrukcji budynku.

Oprócz referatów poświęconych zagadnieniom stricte inżynieryjnym w programie XI Seminarium „Wibroszyn 2016" znalazło się też wystąpienie prof. Janusza Kaweckiego i prof. Krzysztofa Stypuły „Ostatnia faza prac związanych z nowelizacją norm PN-B-02170 i PN-B-02171 dotyczących wpływu drgań na budynki i ludzi w budynkach". Wystąpienie to pokazało wkład specjalistów Politechniki Krakowskiej w kształtowanie prawa służącego zapewnieniu komfortu ludziom przebywającym w budynkach narażonych na wpływ drgań.

Gdy w roku ubiegłym dobiegało końca X Seminarium „Wibroszyn 2015", prof. Krzysztof Stypuła zastanawiał się, czy — wobec sporej liczby różnych konferencji i okresu przejściowego w przygotowywaniu nowych inwestycji w ramach nowej perspektywy finansowej UE — wystarczy tematów, aby zorganizować tegoroczne spotkanie. Dziś zaczyna już przygotowywać program spotkania w roku 2017.

Czas na betonowe rzeźby

Warsztaty dla studentów z całej Polski

Studenci architektury z różnych ośrodków akademickich w kraju wzięli udział w warsztatach „Architektura Betonowa 2016". Warsztaty odbywały od 5 do 9 września na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej. Przed studentami postawiono zadanie wykonania betonowej rzeźby, nadającej się do ustawienia na trawniku przed budynkiem BWA w Krakowie, znanym jako Bunkier Sztuki.

Wybór budynku BWA za punkt wyjścia do tematu warsztatów nie był przypadkowy. Bunkier Sztuki do ostatniej dekady XX wieku był jedyną nowoczesną realizacją w okolicach krakowskiego Rynku. Został zaprojektowany w duchu modernizmu przez Krystynę Różyską-Tołłoczko, we współpracy z rzeźbiarzami Stefanem Borzęckim i Antonim Hajdeckim. Otwarty 11 września 1965 r., był w owym czasie budynkiem na wskroś nowoczesnym. Jego elewację wykonano jako płaskorzeźbę, relief, ale nie tradycyjnie drążony w kamieniu, tylko nowocześnie odlany z betonu. Dzięki zabiegom rzeźbiarzy elewacja została poetycko zdekomponowana i przypomina trochę ściankę wspinaczkową (aby wdrapać się do wnętrza bez biletu na gapę?). A ponieważ nadchodzi czas na betonowe rzeźby, Bunkier Sztuki stał się doskonałym pretekstem do tematu warsztatów.

Studentom polecono przygotować projekt pomnika o nazwie Tron Cesarza Drugiej Strony Ziemi na planszy o wymiarach 50 cm x 70 cm, przy pomocy rysunków aksonometrycznych, wykonanych dowolną techniką, ale bez użycia komputera. Do realizacji projektu można było użyć nie więcej niż pół metra sześciennego betonu. Część praktyczna warsztatów odbyła się na Wydziale Inżynierii Materiałowej i Ceramiki AGH, gdzie studenci samodzielnie wykonali szalunki i przygotowywali formy do wykonania odlewów. Mieli do pomocy, jak na prawdziwej budowie, ekipę cieśli, ale kierowanie pracami należało do autorów projektów. Taka organizacja zajęć miała cenny walor dydaktyczny, ponieważ przyszli architekci po raz pierwszy mieli okazję zetknąć się z częścią wykonawczą ich pracy i nadzorem realizacji projektów. W ten sposób powstało pięć betonowych pomników.

Ważną część warsztatów stanowiły wykłady. Na wstępie młodzież wysłuchała wykładu „Architektura betonowa" wygłoszonego przez prof. Marię Misiągiewicz i prof. Dariusza Kozłowskiego. Referaty przedstawili także m.in. prof. Jan Deja („Beton — zwykły materiał, niezwykle stosowany") i dr hab. Tomasz Kozłowski („Wotrubakirche — mały wielki monument"). Uczestnicy warsztatów odwiedzili ponadto oddział firmy PERI Polska w Jaworznie, gdzie zapoznali się z szalunkami i materiałami stosowanymi przy wykonywaniu betonu architektonicznego, a także obejrzeli betony architektoniczne w Centrum Jana Pawła II w Krakowie, gdzie wyjaśnień udzielał architekt Andrzej Mikulski.

W warsztatach wzięło udział 26 studentów — z Politechniki Krakowskiej, Politechniki Rzeszowskiej, Politechniki Śląskiej, Politechniki Białostockiej, Politechniki Wrocławskiej, Politechniki Świętokrzyskiej, Akademii Krakowskiej, Politechniki Gdańskiej, Politechniki Łódzkiej oraz Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Spotkanie adeptów architektury — już czwarte w ramach tego cyklu — zorganizowała Katedra Architektury Mieszkaniowej i Kompozycji Architektonicznej na Wydziale Architektury PK wspólnie ze Stowarzyszeniem Producentów Cementu. Współorganizatorami byli: PERI Polska, LAFARGE Polska, Katedra Technologii Materiałów Budowlanych AGH oraz RECKLI Polska. Dorobek warsztatów zostanie utrwalony w specjalnym wydawnictwie, do którego bogatą dokumentację fotograficzną wykonał Jan Zych.

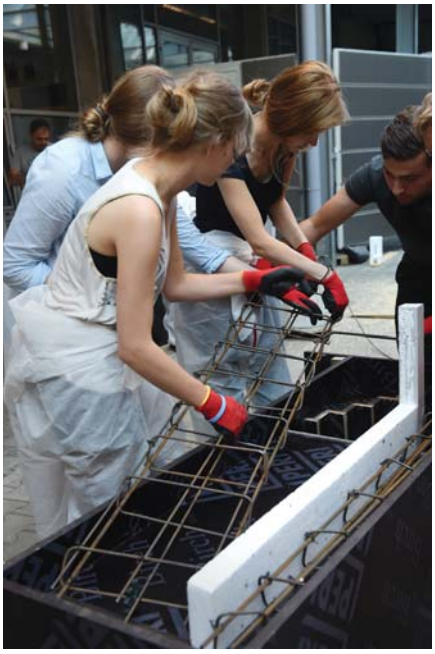

(ps)

Zdjęcia: Jan Zych

Seniorzy zainaugurowali rok akademicki UTW PK

Bogaty program różnorodnych zajęć czeka w roku akademickim 2016/2017 słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku na Politechnice Krakowskiej. Inauguracja nowego roku działalności UTW PK odbyła się 11 października przy zapełnionej do ostatniego miejsca sali konferencyjnej pawilonu „Kotłownia".

Swoje zadowolenie z faktu przybycia na ceremonię inauguracyjną tak wielu studentów UTW wyraził prorektor prof. Tadeusz Tatara, który powitał wszystkich zebranych. Słuchacze czuli się zaszczyceni obecnością na uroczystości zarówno pierwszego zastępcy rektora PK, jak również pozostałych przedstawicieli władz uczelni — dziekana Wydziału Inżynierii Środowiska dr. hab. inż. Stanisława Rybickiego, kanclerza Leszka Bednarza i dyrektora administracyjnego Lidii Ponanty, a także dr. Mariana Piekarskiego, dyrektora Centrum Pedagogiki i Psychologii, sprawującego opiekę nad UTW PK. Ceremonię prowadziła dr Władysława Maria Francuz, prof. oświaty, koordynująca działalność UTW PK z ramienia CPiP. Spotkanie inauguracyjne wzbogacił występ działającego przy UTW PK chóru pod kierunkiem Anny Korczakowskiej.

Zgodnie z akademickim zwyczajem wygłoszony został wykład inauguracyjny. Wystąpienie zatytułowane „Gdzie byłam i co widziałam — migawki z podróży do Państwa Środka" przedstawiła Mariola Wójtowicz, autorka bloga „Emerytka w podróży". Wykład inauguracyjny był wprowadzeniem do bogatego programu zajęć w semestrze zimowym. Wśród nich przewidziano m.in. cykl sympozjów z wykładami dr. hab. Karola Wierzbickiego z Collegium Medicum UJ „Non omnis moriar..." i prof. Bolesława Farona „Jama Michalikowa — kawiarnia literacka w Krakowie". Słuchacze UTW dowiedzą się też, jak zbudowany jest świat i na czym polega druk przestrzenny, poznają historię kartki pocztowej oraz posłuchają wykładów na temat ziaren pyłku roślin i dziejów hotelarstwa.

Fot.: Jan Zych

W ramach poszczególnych seminariów odbędą się też liczne wykłady (np. na temat architektury wnętrz, rodu Kossaków, seksualności w wieku dojrzałym, depresji, stosowania leków w wieku podeszłym, bezsenności), projekcje filmów, spacery po Krakowie. Zaplanowano zajęcia wokalne, rekreacyjno-ruchowe, poświęcone jodze, tańcowi, relaksacji i inne.

W Polsce działa ogółem 613 uniwersytetów trzeciego wieku, ich słuchaczami jest około 170 tys. osób. W Krakowie jest 13 jednostek tego typu. Organizują one głównie zajęcia z zakresu zdrowia, psychologii, historii i kultury. UTW PK wyróżnia bogata oferta dotycząca nowych technologii — komputerów, smartfonów i tabletów.

(ps)

Za projekty obiektów z betonu

Nagrody i wyróżnienia dla studentów architektury

Już po raz szesnasty odbył się konkurs studencki „Architektura Betonowa — Gra Brył — Dom w krajobrazie", zorganizowany wspólnie przez Katedrę Architektury Mieszkaniowej i Kompozycji Architektonicznej na Wydziale Architektury PK oraz Stowarzyszenie Producentów Cementu. Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród nastąpiło 30 czerwca w siedzibie Instytutu Projektowania Architektonicznego przy ul. Warszawskiej.

Konkurs był skierowany do studentów drugiego roku Wydziału Architektury PK. Wpisał się w coroczny cykl nauczania na wydziale. Trzy równorzędne nagrody przypadły w udziale: Agnieszce Olearczyk, Aleksandrze Kubackiej i Magdalenie Przydział. Przyznano też wyróżnienia, które otrzymali: Aleksander Bernatowicz, Aleksandra Chruściel, Anna Bykowska, Daniel Lach, Ewa Milejska, Łukasz Fliśnik, Mateusz Munia, Monika Belska, Monika Garncarczyk, Olga Niemiec, Piotr Lewicki, Szymon Padlewski, Vadim Byaletskiy, Weronika Jarska.

Nagrody i wyróżnienia wręczali wspólnie prof. Dariusz Kozłowski, prof. Maria Misiągiewicz i dyrektor marketingu Stowarzyszenia Producentów Cementu inż. Zbigniew Pilch. Ten ostatni podkreślił, że celem konkursu jest szerzenie wśród studentów wiedzy na temat betonu architektonicznego i cementu. W uroczystości uczestniczył prodziekan Wydziału Architektury PK dr inż. arch. Rafał Zawisza. Licznie przybyli też profesorowie i studenci WA PK. Sponsor nagród i współorganizator konkursu zapowiedział jego kontynuowanie w latach następnych.

(ps)

O laury walczyli autorzy prac z całej Polski

Konkurs „Architektura Betonowa 2016”

Rozstrzygnięty został doroczny ogólnopolski konkurs architektoniczny na najlepszą pracę dyplomową roku z cyklu „Architektura Betonowa”. Do XVII edycji konkursu zgłoszono 19 prac z 10 wydziałów architektury szkół wyższych z całej Polski. Wyniki zostały ogłoszone podczas otwarcia wystawy pokonkursowej 24 października w Galerii „Gil” Politechniki Krakowskiej.

Konkurs od początku jest organizowany wspólnie przez Wydział Architektury PK i Stowarzyszenie Producentów Cementu. W tym roku trzy równorzędne nagrody jury przyznało następującym osobom:

- arch. Irminie Niewczas za pracę „Pustelnia. Enklawa modlitwy w Suchedniowie” (promotor: dr inż. arch. Agnieszka Kłopotowska; Wydział Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej);
- arch. Maciejowi Chmielowcowi za pracę „Galeria ekspozycji w Krakowie” (promotor: prof. Dariusz Kozłowski; Wydział Architektury Politechniki Krakowskiej);
- arch. Katarzynie Pankowskiej za pracę „Termy miejskie. Przestrzeń sprzyjająca odnalezieniu równowagi pomiędzy ciałem, duchem i umysłem na terenie Fortu Bema w Warszawie” (promotor: mgr inż. arch. Marcin Goncikowski; Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej).

Ponadto przyznano wyróżnienia, które otrzymali:

- arch. Kamil Danielewicz za pracę „Obiekt usługowy o funkcji turystycznej” (promotor: dr inż. arch. Justyna Zalewska-Grycuk; Wydział Architektury Politechniki Białostockiej);
- arch. Anna Mędrala za pracę „Muzeum fotografii przy ul. Zabłocie w Krakowie” (promotor: dr hab. inż. arch. Artur Jasiński, prof. KA; Wydział Architektury Krakowskiej Akademii im. A. Frycza Modrzewskiego);
- arch. Wiktoria Leszczyńska za pracę „Muzeum Podróżników w Toruniu” (promotor: prof. dr hab. inż. arch. Marek Pabich; Wydział Architektury, Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej).

Warto podkreślić, że poza wymienionymi laureatami do tegorocznej edycji przystąpili również autorzy prac dyplomowych z takich ośrodków akademickich, jak: Kielce, Szczecin i Zielona Góra. Nagrody i wyróżnienia wręczył rektor PK prof. Jan Kazior. W wernisażu uczestniczyli również: prorektor dr hab. inż. arch. Andrzej Białkiewicz, prof. PK, prodziekan Wydziału Architektury PK prof. Kazimierz Kuśnierz, prezes zarządu oddziału krakowskiego Stowarzyszenia Architektów Polskich RP Bohdan Lisowski, a ze Stowarzyszenia Producentów Cementu — prof. Jan Deja i dyrektor ds. marketingu Zbigniew Pilch. Nie zabrakło twórców konkursu — prof. Dariusza Kozłowskiego i prof. Marii Misiągiewicz. Oprócz nagród finansowych laureaci otrzymali statuetki „Architektura Betonowa” autorstwa Dariusza Kozłowskiego, dyplomy oraz wydawnictwa książkowe związane z tematyką konkursu.

Praca Irminy Niewczas

Oceny zgłoszonych prac dokonało jury pod przewodnictwem prof. Kazimierza Kuśnierza. Sędzią referentem był dr hab. inż. arch. Jan Słyk, prof. PW, dziekan Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej. Ponadto w pracach sądu konkursowego uczestniczyli: dr hab. inż. arch. Klaudiusz Fross, prof. PŚ (dziekan Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej), prof. Maria Misiągiewicz (WA PK), dr hab. inż. arch. Tomasz Kozłowski (WA PK, komisarz konkursu), mgr inż. Zbigniew Pilch (Stowarzyszenie Producentów Cementu).

(R.)

Praca Macieja Chmielowca

Praca Katarzyny Pankowskiej

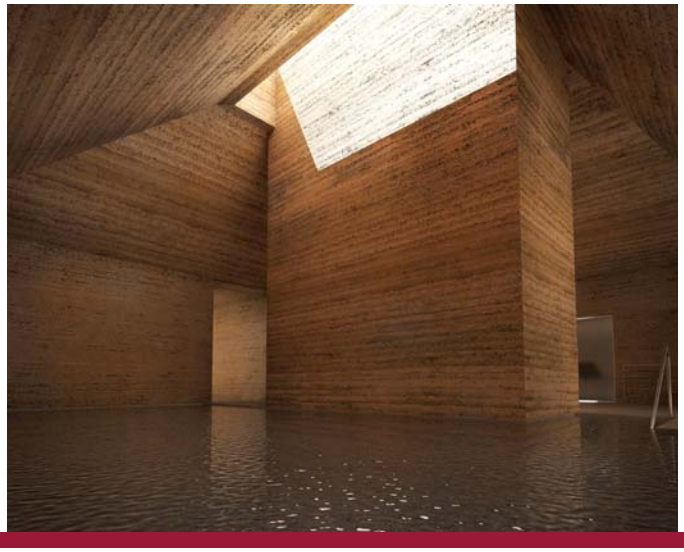

Uczelniana Sesja Studenckich Kół Naukowych

BEATA FRYŹLEWICZ-KOZAK

24 maja pod patronatem rektora Politechniki Krakowskiej prof. Kazimierza Furtaka odbyły się obrady Uczelnianej Sesji Studenckich Kół Naukowych. Sesję, we współpracy z prorektorem ds. studenckich, prof. Leszkiem Mikulskim, przygotowała prof. Barbara Tal-Figiel, pełnomocnik rektora ds. studenckich kół naukowych. Zaprezentowano 162 referaty.

Sesję Studenckich Kół Naukowych na Wydziale Architektury otworzył rektor Politechniki Krakowskiej prof. Kazimierz Furtak oraz pełnomocnik dziekana Wydziału Architektury ds. studenckich kół naukowych prof. szt. art. mal. Ewa Gołogórska-Kucia. Nagrodzono 6 referatów z 20 wygłoszonych. I miejsce przyznano za referat „Praktyczne zastosowanie ramion robotycznych w tworzeniu grafik i form architektonicznych" autorstwa Pauliny Borkowskiej, Teodora Michalskiego, Pawła Sikorskiego, Mateusza Kaczmarczyka i Mateusza Augustyna z SKN IMAGO (opiekunowie: dr inż. arch. Farid Nassery, dr inż. Stanisław Krenich, mgr szt. Agnieszka Kucia).

Sesję Kół Naukowych Wydziału Fizyki, Matematyki i Informatyki PK otworzył prorektor ds. kształcenia i współpracy z zagranicą prof. Dariusz Bogdał oraz prodziekan WFMiI dr inż. Jerzy Jaworowski. Wygłoszono 14 referatów konkursowych, w tym 5 referatów z KN Kwark, 6 z KN Matematyków i po jednym z KN: Grafiki Komputerowej, IT Security Group oraz Adaptacyjnych Technik Odkrywania i Wizualizacji Wiedzy w Danych. Jury postanowiło przyznać I miejsce Joannie Gut z SKN Matematyków za referat „Łańcuchy Markowa w muzyce" (opiekun: dr Maciej Zakarczemny).

Sesję na Wydziale Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej otworzyli prorektor ds. studenckich prof. Leszek Mikulski oraz dziekan WIEiK prof. Adam Jagiełło. Wygłoszono 13 referatów. I miejsce zajęła praca inż. Michała Obary „Idea druku 3D oraz budowa i zastosowanie drukarki 3D w praktyce" z KN Techniki Cyfrowej (opiekun: dr inż. Wojciech Mysiński).

Na Wydziale Inżynierii i Technologii Chemicznej sesję otworzyli prorektor ds. kształcenia i współpracy z zagranicą prof. Dariusz Bogdał oraz pełnomocnik rektora ds. studenckich kół naukowych, prof. Barbara Tal-Figiel. Przedstawiono 45 prac. Obrady realizowano w 3 sekcjach tematycznych, w tym jedną w języku angielskim. Referat inauguracyjny zatytułowany „Innovative bio-based technologies for sustainable production of traditional chemicals" wygłosił Andre Bauer, dyrektor ds. technologii w Air Liquide Global E&C Solutions Poland SA. Zwycięzcami SSKN na WIiTCh zostali:

- inż. Julia Radwan-Pragłowska za referat „Microwave-assisted synthesis and biodegradation analysis of Fe_3O_4/poly(aspartic acid) nanocomposite applicable in magnetic resonance imaging (MRI)" (opiekun: dr inż. Marek Piątkowski);
- inż. Paweł Fiedor za referat „Otrzymywanie wodorotlenku magnezu o mikrostrukturze i wysokiej czystości na bazie odpadowych związków magnezu" (opiekun: dr inż. Piotr Radomski);
- inż. Klaudia Malanowicz za referat „Wpływ właściwości fizykochemicznych na trwałość układów rozproszonych" (opiekun: dr hab. inż. Barbara Tal-Figiel, prof. PK).

Na Wydziale Inżynierii Lądowej sesję otworzyli rektor PK prof. Kazimierz Furtak i prodziekan WIL dr inż. Dorota Jasińska. Obrady realizowano w 4 sekcjach tematycznych. Wygłoszono 40 referatów. I miejsce zajęli:

- Jakub Balicki z KN Organizacji Budownictwa za referat „Zastosowanie analizy wielokryterialnej przy wyborze technologii wykończenia elewacji budynku biurowego" (opiekun: dr inż. Agnieszka Leśniak);
- Mateusz Borecki z KN Budownictwa Innowacyjnego InBud za referat „Analiza wpływu wiatru i temperatury otoczenia na wymaganą grubość izolacji cieplnej" (opiekun: mgr inż. Jolanta Gintowt);
- Nina Brożek, Paulina Deka z KN Konstrukcji Żelbetowych CONKRET za referat „Zabezpieczenie ustrojów płytowo-słupowych przed skutkami obciążeń wyjątkowych" (opiekun: dr inż. Teresa Seruga);
- Dawid Dudek z KN Drogowców WIRAŻ za referat „Wpływ lokalnych ograniczeń prędkości na zachowania kierujących pojazdami" (opiekun dr inż. Krzysztof Ostrowski);
- Kinga Marecik z KN Konstrukcji Mostowych w Budownictwie za referat „Analizy dynamiczne w projektowaniu kładek dla pieszych" (opiekun dr inż. Marek Pańtak);
- Jan Warisch z KN Materiałów Budowlanych i Technologii Betonu za referat „Właściwości lepiszczy drogowych" (opiekun: dr inż. Aneta Nowak-Michta);
- Mateusz Pietruch z KN Systemów Komunikacyjnych za referat „Wykorzystanie miejsc parkingowych w Strefie Płatnego Parkowania — analiza na przykładzie Krakowa" (opiekun: dr inż. Tomasz Kulpa).

Na Wydziale Inżynierii Środowiska sesję otworzyli prorektor ds. studenckich prof. Leszek Mikulski oraz prodziekan WIŚ dr hab. inż. Marian Hopkowicz, prof. PK. Wygłoszono 4 referaty. I miejsce zajęła praca Jarosława Bełdowskiego, Klaudii Chochorowskiej i Teresy Chudyby „Co na drodze i torowiskach piszczy?", KN Ochrony Środowiska (opiekunowie: dr hab. inż. Agnieszka Generowicz, prof. PK; dr inż. Małgorzata Kryłów).

Na Wydziale Mechanicznym sesję otworzyli prorektor PK dr hab. inż. arch. Białkiewicz, prof. PK oraz prodziekan WM prof. Artur Ganczarski. Sesja SKN na Wydziale Mechanicznym składała się z dwóch części. W pierwszej uczestnicy przedstawiali syntetyczne 5-minutowe prezentacje podjętego tematu, zaś w części drugiej, w formie plakatowej, przedstawiono 26 prezentacji. I miejsce zajęli: Beata Buczek, Sabina Dybek, Katarzyna Grabowska, Karolina Pierzchała, Dominika Rębosz oraz Przemysław Witek za pracę „Metody prototypowania protezy dłoni", KN Metrologii Współrzędnościowej (opiekunowie: dr inż. Ksenia Ostrowska, dr inż. Adam Gąska).

Uroczyste zakończenie Sesji Studenckich Kół Naukowych, połączone z wręczeniem dyplomów i nagród, odbyło się 21 czerwca w sali konferencyjnej pawilonu „Kotłownia". Uczestniczyli w nim: prorektor ds. studenckich, prof. Leszek Mikulski, prezes Zarządu Fundacji Wspierania Młodych Talentów, prof. Janusz Magiera, pełnomocnik rektora ds. studenckich kół naukowych, prof. Barbara Tal-Figiel, dziekani i prodziekani, opiekunowie kół naukowych oraz studenci. W tym roku Fundacja wręczyła 4 nagrody dla uczestników USKN. Podkreślono, że referaty prezentowały bardzo wysoki poziom merytoryczny. W trakcie uroczystości podziękowano rektorom, dziekanom i nauczycielom akademickim za bezinteresowny trud, włożony we wzorowe przygotowanie tegorocznej sesji SKN PK.

Dr inż. Beata Fryźlewicz-Kozak jest pracownikiem Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej na Wydziale Inżynierii i Technologii PK.

Wystawa w Muzeum PK ku czci patrona uczelni

Kościuszko dbał o kompozycję i ekspresję

Tadeusz Kościuszko — portretowany przez wielu artystów, przedstawiany na obrazach poświęconych insurekcji 1794 r. — sam był człowiekiem uzdolnionym artystycznie. Przypomina o tym przygotowana przez Muzeum Politechniki Krakowskiej wystawa jego rysunków. Jej wernisaż odbył się 17 października. Otwarciu wystawy towarzyszyło odsłonięcie popiersia patrona PK.

Wystawę zorganizowano dla upamiętnienia przypadającej w tym roku 40. rocznicy nadania Politechnice Krakowskiej imienia Tadeusza Kościuszki, a także w związku z mijającą 15 października 199. rocznicą jego śmierci. W Muzeum PK pokazano 18 reprodukcji rysunków. Są to m.in. widoki starożytnych ruin, rysunek Chrystusa na krzyżu, kilka aktów, a także plan topograficzny. Kościuszko wykonał je w trakcie pobytu w Paryżu, gdzie udał się w 1769 r., by kształcić się w Królewskiej Akademii Malarstwa i Rzeźby. Na wystawie pokazano reprodukcje rysunków będących własnością Fundacji Książąt Czartoryskich, przechowywanych w Muzeum Narodowym w Krakowie.

W towarzyszącym wystawie katalogu dr hab. inż. Andrzej Białkiewicz, prof. PK pisze, że Kościuszko w sposób świadomy posługiwał się perspektywą i posiadał znajomość zagadnień anatomii. W jego rysunkach można dostrzec pewne zmiany proporcji, które jednak prawdopodobnie zostały dokonane świadomie, pod wpływem panującej mody. Właściwy jest sposób operowania efektami światłocienia. Andrzej Białkiewicz podkreśla, że rysunki Kościuszki ujawniają dbałość autora o kompozycję, ekspresję i staranność wykonania.

Dopełnieniem ekspozycji rysunków Kościuszki jest druga część wystawy w Muzeum PK. Pokazano na niej wizerunki Naczelnika na kartach pocztowych, banknotach i monetach. Zbiór kart pocztowych o patriotycznych treściach pochodzi z lat 1901–2016. Na znaczkach Poczty Polskiej Kościuszko pojawia się od 1921 r. Zaś pokazane banknoty i monety wyemitowane zostały w latach 1919–1994.

Specjalny przedpremierowy pokaz kolekcji rysunków Tadeusza Kościuszki odbył się w Muzeum PK już 17 września. Fot.: Jan Zych

Uczestników wernisażu powitał przewodniczący Rady Muzeum PK, prof. Marcin Chrzanowski, który za inicjatywę zorganizowania wystawy podziękował prorektorowi Andrzejowi Białkiewiczowi. Przypomniał, że 40 lat temu — 30 września 1976 r. — nadano naszej uczelni imię Tadeusza Kościuszki. Dla uczczenia tego jubileuszu w Muzeum PK stanęło popiersie patrona. Jest to replika monumentu, znajdującego się na dziedzińcu kampusu przy ul. Warszawskiej, autorstwa prof. Stefana Dousy. Popiersie odsłonił rektor PK prof. Jan Kazior, podkreślając, że społeczność uczelni jest dumna z faktu, iż PK nosi imię tak wybitnego Polaka. Na wernisaż przybyło liczne grono pracowników Politechniki, w tym prorektorzy, dziekani i kierownictwo pionu administracyjnego uczelni.

Cennym dopełnieniem ekspozycji jest katalog, w którym znalazły się reprodukcje wszystkich pokazanych na wystawie rysunków Kościuszki. Ich wartość artystyczną omawia cytowany wyżej komentarz Andrzeja Białkiewicza. Wystawa wpisuje się w cykl wydarzeń organizowanych w ramach Roku Tadeusza Kościuszki na Politechnice Krakowskiej.

(ps)

Atrakcyjna Noc Naukowców na PK

Już po raz 10. odbyła się Małopolska Noc Naukowców — wspólna inicjatywa instytucji naukowych Krakowa i pięciu innych miast naszego regionu. Wiele osób, zainteresowanych możliwością spotkania z ludźmi nauki w nietypowych okolicznościach, wybrało pokazy przygotowane przez Politechnikę Krakowską.

Powodzenie imprez organizowanych w latach poprzednich przez Wydział Inżynierii i Technologii Chemicznej sprawiło, że w tym roku nasi goście musieli się zapisywać wcześniej na poszczególne wydarzenia. Czekały na nich, jak zwykle, prezentacje widowiskowych doświadczeń chemicznych (chemia w ciemności, chemia niskich temperatur), a także wykłady i zwiedzanie laboratoriów.

Natomiast bez wcześniejszej rejestracji można było wziąć udział w pokazach przygotowanych na Wydziale Mechanicznym. Tu nie tylko podziwiano roboty, pełniące rolę artystów kreślących złożone rysunki, ale także pilotowano myśliwiec F16 oraz prowadzono tramwaj — oczywiście, dzięki znajdującym się na wydziale symulatorom. Ciekawskim zdradzono sekrety nietypowych pojazdów, które na WM powstają dzięki oryginalnym pomysłom studentów.

Uczestnicy Małopolskiej Nocy Naukowców, wszyscy, którzy byli na WIiTCh i WM, żałowali, że następna okazja odwiedzenia Politechniki Krakowskiej zdarzy się dopiero za rok.

(ps)

Badacz z Politechniki Krakowskiej laureatem w konkursie „Lider”

W poszukiwaniu nowej metodyki diagnostycznej

Do najwybitniejszych młodych naukowców w Polsce zaliczony został dr inż. Igor Lyasota z Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej. W marcu 2016 r. złożył on wniosek o dofinansowanie projektu badawczego w ramach siódmej edycji konkursu „Lider”, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Z 194 przedstawionych propozycji dofinansowanie otrzymało tylko 35 projektów. Projekt Igora Lyasoty sklasyfikowany została na 12. miejscu.

Projekt jest zatytułowany: „Nowy kompleksowy sposób oceny stanu technicznego urządzeń ciśnieniowych instalacji eksploatowanych w przemyśle chemicznym i petrochemicznym, wykorzystujący analizy sygnałów emisji akustycznej, pola naprężeń konstrukcji i stanu degradacji materiału”. Jego celem jest stworzenie nowego algorytmu oceny stanu technicznego urządzeń poddanych długotrwałej eksploatacji. Algorytm ten ma pozwalać na określenie stopnia uszkodzenia materiału oraz prognozowanie dalszego rozwoju procesów degradacyjnych w funkcji czasu.

Dr inż. Igor Lyasota wyjaśnia, że założona w projekcie koncepcja polega na opracowaniu nowej metodyki diagnostycznej. Celem jest skuteczne rozwiązywanie aktualnych problemów w diagnostyce instalacji chemicznych i petrochemicznych, związanych z oceną ich stanu technicznego i określeniem warunków dalszej eksploatacji, w szczególności tych urządzeń, w których na skutek długotrwałej pracy występują niekrytyczne uszkodzenia. Na szczególne podkreślenie zasługuje to, że zaproponowane w projekcie podejście do problemu bezpiecznej eksploatacji urządzeń różni się zasadniczo od rozwiązań obecnie stosowanych w praktyce przemysłowej. Projekt został dofinansowany kwotą 937,5 tys. złotych.

Program „Lider” skierowany jest do naukowców, którzy nie ukończyli 35. roku życia i chcą zdobyć doświadczenie w kierowaniu realizacją programu badawczego oraz podnieść swoje kompetencje w samodzielnym zarządzaniu zespołem badawczym. Celem programu jest także stymulowanie współpracy naukowców z przedsiębiorcami poprzez realizację badań o potencjale wdrożeniowym.

Laureat pochodzi z miasteczka Dolina, położonego w zachodniej części Ukrainy. Urodził się w rodzinie o długich polskich tradycjach. Studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lwowskiej ukończył w 2009 r., uzyskując tytuł magistra inżyniera spawalnictwa i technologii pokrewnych. Z początkiem 2010 r. podjął pracę w Fizyko-Mechanicznym Instytucie im. G. Karpieńki Ukraińskiej Akademii Nauk we Lwowie. W styczniu 2013 r. obronił pracę doktorską na temat diagnozowania procesów pękania połączeń spawanych stopu aluminium, uzyskując tytuł doktora inżyniera ze specjalizacją „diagnostyka techniczna materiałów i konstrukcji”.

Od maja 2014 r. dr inż. Igor Lyasota pracuje w Laboratorium Badań Stosowanych na Wydziale Mechanicznym PK. Główne kierunki jego działalności naukowej to: diagnostyka techniczna, badania metodą emisji akustycznej materiałów i konstrukcji (metaloznawstwo i mechanika zniszczenia) oraz analiza stanu wytężenia ciał stałych z wykorzystaniem metody elementów skończonych.

(ps)

Odznaka za zasługi dla środowiska dla Zbigniewa Myczkowskiego

Dr hab. inż. arch. Zbigniew Myczkowski, prof. PK otrzymał odznakę honorową „Za Zasługi dla Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”. Minister środowiska prof. Jan Szyszko wręczył ją 9 września, podczas wyjazdowego posiedzenia Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska w Tucznie.

Przyznanie tego wyróżnienia wieńczy wieloletnią działalność Zbigniewa Myczkowskiego. Będąc synem współtwórcy idei ochrony przyrody ojczystej, profesora Stefana Myczkowskiego, kontynuuje on tradycję rodzinną i angażuje się w działania służące zachowaniu środowiska w jego naturalnej postaci. Jest autorem lub współautorem ponad 150 publikacji z zakresu ochrony i kształtowania krajobrazu. Wykonał prawie sto ewidencji konserwatorskich zabytkowych parków i ogrodów oraz wiele ekspertyz dotyczących wpływu inwestycji na krajobraz.

Zbigniew Myczkowski pełnił różne funkcje, m.in. jako zastępca prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (1999–2000) i doradca ministra środowiska (2006–2008). W 1992 r. był przedstawicielem Polski w Zespole Ekspertów Komitetu Dziedzictwa Kulturowego Rady Europy. Od 2004 r. należy do Państwowej Rady Ochrony Przyrody przy ministrze środowiska. W 2013 r. jako wiodący autor planu ochrony Parku Kulturowego Stare Miasto w Krakowie został wraz zespołem uhonorowany Nagrodą Miasta Krakowa.

(ps)

Medal KEN dla Marcina Radonia

Nauczycielowi akademickiemu z Wydziału Inżynierii Lądowej Politechniki Krakowskiej dr. inż. Marcinowi Radoniowi został przyznany Medal Komisji Edukacji Narodowej. W ten sposób doceniono jego wieloletni wkład w prace związane z organizacją Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Budowlanych. Marcin Radoń jest członkiem Komitetu Głównego oraz Rady Naukowej Komitetu Głównego OWiUB, a także wchodzi w skład centralnego jury zawodów. Pełni również funkcję wiceprzewodniczącego Komitetu Okręgowego OWiUB w Krakowie. Politechnika Krakowska od wielu lat patronuje zawodom okręgowym olimpiady, a ich koordynacją zajmuje się Centrum Pedagogiki i Psychologii PK.

Rynek w Nowym Wiśniczu według studentów

W konkursie na opracowanie koncepcji zagospodarowania przestrzennego Rynku w Nowym Wiśniczu zwyciężył projekt przygotowany przez zespół studentów architektury krajobrazu Politechniki Krakowskiej. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się 8 czerwca na Zamku w Nowym Wiśniczu i była połączona z wernisażem wystawy pokonkursowej.

Temat konkursu dotyczył Rynku w Nowym Wiśniczu o powierzchni 1,4 ha. Studenci mieli uwzględnić istniejącą już zieleń oraz ukształtowanie terenu i wziąć pod uwagę wytyczne konserwatorskie.

Wpłynęło 13 prac. Zwycięski projekt (obok) wykonał zespół studentów architektury krajobrazu Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej w składzie: Anna Bułat, Dominika Chodor, Arleta Łysek i Magdalena Filipowicz. W uzasadnieniu swego werdyktu jury podkreśliło, że projekt nawiązuje do tradycji, zachowując elastyczność funkcjonalno-techniczną układu. Drugą nagrodę otrzymał również zespół z Politechniki Krakowskiej, studenci architektury: Konrad Brzykcy, Filip Bułaś, Dawid Bułaś. W tym przypadku doceniono lapidarność koncepcji i czystość kompozycji. Ponadto przyznano trzy równorzędne wyróżnienia. Otrzymali je: Nadia El Bably z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Katarzyna Koryga z Wydziału Architektury PK oraz zespół studentów Wydziału Ogrodnictwa, Biotechnologii i Architektury Krajobrazu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego: Marcelina Pasek, Ewelina Pietrzykowska, Dorota Piskorz.

Konkurs został zorganizowany przez Urząd Gminy w Nowym Wiśniczu, Instytut Architektury Krajobrazu PK oraz Stowarzyszenie Polskich Architektów Krajobrazu. Pracami sądu konkursowego kierował dr hab. inż. arch. Marek Kowicki, prof. PK, a sekretarzem jury była dr inż. arch. Katarzyna Łakomy, obydwoje z Wydziału Architektury PK. Patronat nad konkursem objęli m.in. rektor PK prof. Kazimierz Furtak i burmistrz Nowego Wiśnicza Małgorzata Więckowska.

(R.)

Pawluśkiewicz wspominał studenckie lata

W obrębie kampusu Politechniki Krakowskiej przy ul. Warszawskiej można było 30 sierpnia zobaczyć ekipę filmową, towarzyszącą przechadzającemu się alejkami Janowi Kantemu Pawluśkiewiczowi. Ekipa nagrywała materiał do filmu o tym znanym kompozytorze muzyki filmowej i teatralnej, twórcy wielu piosenek.

Wybór miejsca nie był przypadkowy, bowiem Pawluśkiewicz, zanim stał się popularnym artystą, odbył w latach 1961–1967 na PK studia architektoniczne. To właśnie na Politechnice poznał Marka Grechutę, również studenta architektury, z którym wspólnie założyli Kabaret Architektów Anawa — jak początkowo nazywał się ten zespół. Do najbardziej znanych dzieł Pawluśkiewicza należy muzyka do filmów „Wodzirej" (1978), „Bohater roku (1987) i „Zawrócony" (1994), a także musical „Szalona lokomotywa" (wspólnie z M. Grechutą, 1977) i „Nieszpory ludźmierskie" (1992). Jest twórcą muzyki do takich przebojów Grechuty, jak: „Niepewność", „Nie dokazuj" czy „Świecie nasz".

Film, kręcony dla Programu 2 TVP, na antenie ma się pojawić w 2017 r.

(R.)

Podczas wizyty na PK kompozytor wspominał swoje czasy studenckie. Fot.: Ewa Deskur-Kalinowska

Przed środowiskiem PK otwierają się nowe możliwości w obszarze czystej energii

PK dołącza do South Poland Cleantech Cluster

PRZEMYSŁAW ZIELIŃSKI

Prezes INTECH PK Izabela Paluch z dyrektorem zarządzającym SPCC, Januszem Kahlem. Fot.: Ze zbiorów INTECH PK

Europejskie doświadczenia dowodzą, że klastry są efektywnymi narzędziami kooperacji między uczelniami, instytucjami badawczo-naukowymi, firmami oraz samorządami i trzecim sektorem. Tworzą bowiem przestrzeń dla zrzeszonych w nich podmiotów, skutecznie umożliwiając podejmowanie wspólnych inicjatyw. South Poland Cleantech Cluster (SPCC) stawia sobie za cel ułatwianie zrzeszonym partnerom działań w obszarze czystej energii. Finalnym rezultatem tych działań ma być wsparcie w tworzeniu innowacyjnych rozwiązań, komercjalizacji technologii związanych z branżą *cleantech* oraz intensyfikacja transakcji handlowych między partnerami. Spółka INTECH PK stała się właśnie ważnym elementem tego klastra.

Przedsięwzięcie zrealizowane w ramach projektu „Spółka celowa INTECH PK Sp. z o.o. — efektywny podmiot zarządzający komercjalizacją wyników badań i prac rozwojowych, powstałych na Politechnice Krakowskiej", współfinansowanego ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu SPIN-TECH

— *Przystąpienie do SPCC — to element naszej strategii, której jednym z filarów jest nawiązywanie partnerstw na rzecz zwiększenia efektywności działań i stworzenia platform do realizacji nowych, potrzebnych rynkowo rozwiązań. Każdorazowo analizujemy korzyści, jakie porozumienie może przynieść uczelni i jej pracownikom. Produkty i usługi* cleantech *są coraz bardziej konkurencyjne w stosunku do ich konwencjonalnych odpowiedników i prognozuje się wzrost inwestycji w tym sektorze* — tak decyzję o przystąpieniu do SPCC wyjaśnia Izabela Paluch, prezes INTECH PK.

Obecnie klaster zrzesza 30 udziałowców oraz całe grono partnerów. — *Wielu z nich, zarówno duże firmy, jak również małe i średnie przedsiębiorstwa, jest zainteresowanych komercjalizacją rezultatów badań naukowych i patentów powstałych na uczelni* — mówi Janusz Kahl, dyrektor zarządzający SPCC. — *Poszukują także możliwości wykorzystania zaplecza badawczo-naukowego w celach demonstracyjnych, jak i do testowania poszczególnych rozwiązań przed wprowadzeniem ich na rynek* — dodaje.

W opinii Krzysztofa Oleksego, wiceprezesa INTECH PK, stwarza to nowe, realne i atrakcyjne możliwości dla uczelnianego środowiska. Zarówno dla tych, którzy szukają partnerów do wspólnych projektów badawczych o potencjale aplikacyjnym, jak i dla tych, którzy są zainteresowani przedsięwzięciami typowo komercyjnymi (zlecenia czy analizy eksperckie). — *Zapewniamy pełne wsparcie wszystkim, którzy myślą o komercyjnym wdrożeniu swoich rozwiązań. Zapraszamy do INTECH PK* — mówi.

Więcej informacji o możliwościach współpracy: spcleantech.pl oraz pod adresem: biuro@intechpk.pl.

Przemysław Zieliński jest menadżerem ds. promocji i PR INTECH PK w projekcie SPIN-TECH (NCBiR).

Prof. Janusz Kawecki w KRRiT

Członkiem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji został prof. Janusz Kawecki. Do KRRiT powołał go na 6-letnią kadencję prezydent RP Andrzej Duda. Od lat prof. Kawecki udziela się w mediach katolickich, występując w Telewizji Trwam i w Radiu Maryja. Jest przewodniczącym Zespołu Wspierania Radia Maryja. Zawodowo związany był z Politechniką Krakowską, gdzie pracował w Instytucie Mechaniki Budowli PK. Przez wiele lat był jego dyrektorem. W latach 1987–1990 pełnił funkcję prodziekana Wydziału Inżynierii Lądowej.

Studenckie projekty dla Nowego Sącza

W ramach porozumienia Wydziału Architektury PK z Nowym Sączem studenci naszej uczelni przygotowują projekty zagospodarowania terenów miejskich, jak również konkretnych budynków. 17 października grupa studentów II roku WA PK odwiedziła Nowy Sącz, aby przed przystąpieniem do pracy zapoznać się z architekturą i historią miasta.

Władze miasta przedstawiły studentom dwa adresy oczekujące na zagospodarowanie — tereny przy ulicach Jamnickiej i 29 Listopada. Są one przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową. W klimat miasta młodych ludzi wprowadził dyrektor Wydziału Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Nowego Sącza Mirosław Trzupek.

Prace studenckie, odnoszące się do konkretnych warunków, mają nie tylko duży walor dydaktyczny. Niektóre z wcześniejszych projektów są realizowane. Wymagały jednak niezbędnych modyfikacji, bowiem pomysłowość przyszłych architektów przekracza często możliwości inwestycyjne.

Dotychczasową współpracę i płynące z niej korzyści doceniają obie strony porozumienia — prezydent Nowego Sącza, Ryszard Nowak i dziekan WA PK, prof. Jacek Gyurkovich. Otwartość miasta na pomoc uczelni w tworzeniu nowej wizji ładu przestrzennego chwali również dr hab. Krystyna Paprzyca, pełnomocnik dziekana WA PK ds. współpracy z samorządami.

(R.)

Rozstrzygnięcie konkursu w Instytucie Architektury Krajobrazu PK

Bardzo wysoki poziom studenckich projektów

Podobnie jak w latach poprzednich zajęcia ze studentami architektury krajobrazu, prowadzone pod kierunkiem prof. Wojciecha Kosińskiego, zakończyły się uroczystym rozdaniem nagród za najlepsze projekty. Z sukcesów studentów prof. Kosińskiego cieszył się, również jak w latach ubiegłych, rektor PK prof. Kazimierz Furtak, który przybył na rozdanie nagród zorganizowane 5 lipca.

Studenci I roku studiów magisterskich mieli zaprojektować plombę krajobrazowo-urbanistyczną. Chodziło o dokonanie adaptacji niewykorzystanego fragmentu miasta poprzez nadanie mu zarówno nowej funkcji, jak i formy — stworzenie nowych przestrzeni publicznych, wprowadzenie nowej zabudowy, zaplanowanie nowych parków. I trzeba powiedzieć, że studenci wywiązali się z postawionego im zadania nad podziw dobrze. Wszystkie prace wywarły duże wrażenie na zespole oceniającym.

Najwyżej oceniono projekt Joanny Bzdyk, Małgorzaty Czyszczoń i Katarzyny Machaj. Przyznano też drugą i trzecią nagrodę oraz pięć wyróżnień. Za najwyższą średnią ocen otrzymanych w ciągu całego semestru wyróżniono Katarzynę Machaj. Podsumowując wyniki konkursu, prof. Wojciech Kosiński podkreślił bardzo wysoki poziom wszystkich przedstawionych projektów. Jego zdaniem mogłyby one śmiało konkurować z najlepszymi wzorami w tej dziedzinie. Nie mniej pochwał pod adresem studentów wyrazili dr inż. Przemysław Kowalski i dr inż. arch. Miłosz Zieliński, wspierający prof. Kosińskiego w pracy dydaktycznej.

Zwycięski zespół. Fot.: Jan Zych

Prof. Wojciech Kosiński do kończącego drugą kadencję rektorską prof. Kazimierza Furtaka skierował podziękowania za lata wspierania konkursów organizowanych w Instytucie Architektury Krajobrazu. W uroczystości uczestniczyła dr inż. arch. Katarzyna Łakomy, prodziekan elekt Wydziału Architektury PK.

(ps)

Dwa medale dla prof. Zbigniewa Piaska

Prof. Zbigniew Piasek, naukowiec związany z Wydziałem Inżynierii Środowiska Politechniki Krakowskiej, a także popularyzator osiągnięć Polonii w świecie, został wyróżniony medalami podczas III Światowego Zjazdu Inżynierów Polskich oraz XXV Kongresu Techników Polskich. Oba spotkania odbyły się w dniach 16–18 czerwca we Wrocławiu.

Zarząd Główny Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT przyznał prof. Zbigniewowi Piaskowi Medal im. Piotra Stanisława Drzewieckiego za wybitne osiągnięcia i zasługi we współpracy z polskimi środowiskami technicznymi. Wnioskodawcą w tej sprawie było środowisko inżynierów polonijnych w USA, przy poparciu ze strony prezesa Rady Polskich Inżynierów w Ameryce Północnej prof. Andrzeja Nowaka.

Medal wręczyła prezes FSNT NOT Ewa Mańkiewicz-Cudny.

Także Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Polskich w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej uhonorowało prof. Zbigniewa Piaska. Naukowiec otrzymał od tej organizacji Medal 75-lecia 1941–2016 im. Tadeusza Kościuszki. Doceniono w ten sposób wieloletni wkład profesora w promocję nauki polskiej w świecie, a także wspieranie programu integracji inżynierskiej Stowarzyszenia Polskich Inżynierów „Polonia Technica" w Stanach Zjednoczonych AP. Prof. Piasek otrzymał medal z rąk prof. Janusza Romańskiego, cenionego w USA specjalisty w zakresie optymalizacji systemów śmigłowców.

(ps)

Absolwenci PK na rynku pracy

Wyższe stanowiska i rosnące zarobki, stabilizująca się sytuacja zawodowa — to powody, dla których studenci PK odczuwają zadowolenie ze swej uczelni także po studiach i z przekonaniem polecają ją w gronie przyjaciół i rodziny

ADRIANA NOWAK, KAROLINA TURBASA

Wyniki najnowszych badań prowadzonych przez Biuro Karier potwierdzają, że absolwenci Politechniki Krakowskiej dobrze odnajdują się na rynku pracy tuż po skończeniu studiów, a po 3 latach od obrony ich sytuacja zawodowa jest jeszcze bardziej korzystna. Po 6 miesiącach 92 proc. absolwentów studiów magisterskich rocznika 2015 pracuje, a 90 proc. ma pracę zgodną lub częściowo zgodną z profilem kształcenia. Ponad 70 proc. znalazło zatrudnienie na terenie Krakowa i okolic. Po 3 latach od ukończenia studiów sytuacja absolwentów jest bardziej stabilna, przede wszystkim zajmują oni wyższe stanowiska i więcej zarabiają.

Rocznik 2015 po 6 miesiącach od ukończenia studiów (I i II stopień)

Większość absolwentów studiów I stopnia badanego rocznika 2015 kontynuuje naukę na studiach magisterskich na Politechnice Krakowskiej. Wykres 1 pokazuje, że z roku na rok wzrasta odsetek osób, które kończą edukację na etapie inżyniera (na wykresie pominięto braki danych na poziomie 2 proc. w rocznikach 2012–2014).

Wśród absolwentów II stopnia jest wyższy odsetek pracujących, natomiast spośród inżynierów co piąty badany poszukuje zatrudnienia lub kontynuuje naukę i z tego względu pozostaje nieaktywny zawodowo (przedstawia to wykres 2). Około 60 proc. ankietowanych absolwentów — zarówno I, jak i II stopnia — znalazło zatrudnienie jeszcze przed obroną, a kolejne 20 proc. — do 3 miesięcy od uzyskania dyplomu. Około jedna czwarta badanych zmieniła pracę na bardziej atrakcyjną m.in. pod względem wynagrodzenia czy możliwości rozwoju.

Aktualnie większość badanych podjęła pracę zgodnie z profilem kształcenia. Absolwenci II stopnia częściej są zatrudnieni w zawodzie, natomiast poza zawodem pracuje tylko 10 proc. — to o 14 p.p. mniejszy odsetek niż wśród inżynierów (zobacz: wykres 3). Zdecydowaną większość badanych stanowią osoby pracujące najemnie, głównie na umowę o pracę (co trzecia jest umową na czas nieokreślony). Ponad połowa została zatrudniona w średnich i dużych przedsiębiorstwach (w tym 35 proc. w firmach liczących powyżej 250 pracowników). Dla około 4 proc. najważniejszym źródłem dochodu jest własny biznes.

Po 6 miesiącach od ukończenia studiów zarobki absolwentów wahają się średnio między 2,5 tys. a 3 tys. zł brutto miesięcznie. Osoby, które prowadzą własną firmę, zarabiają średnio o 1,5 tys. zł więcej niż pracujące najemnie.

Zarówno absolwenci I stopnia, jak i studiów magisterskich, pozytywnie oceniają swoje szanse na rynku pracy. Na wykresie 4 można zauważyć, że po II stopniu absolwenci czują się lepiej przygotowani do funkcji specjalisty niż respondenci po studiach inżynierskich (różnica 7 p.p.). Większość badanych wykorzystuje w pracy wiedzę i umiejętności nabyte w trakcie studiów (zobacz: wykres 5). Absolwenci kojarzą studia przede wszystkim ze zdobyciem wiedzy i umiejętności specjalistycznych — także praktycznych — a ponadto istotnych kompetencji pozazawodowych związanych z pracą w grupie oraz dobrą organizacją czasu.

Świeżym absolwentom pomaga w odnalezieniu się na rynku doświadczenie zdobywane w trakcie studiów. Pracodawcy preferują kandydatów, którzy wykazują aktywność, a nasi studenci – poza nauką – angażują się przede wszystkim w staże i praktyki zawodowe (84,8 proc. ankietowanych) i pracę związaną z kierunkiem studiów (52,7 proc.). Dodatkowo, udzielają się w kołach naukowych, organizacjach studenckich lub wolontariatach (33,3 proc. badanych).

Wykres 1. Kontynuowanie nauki na studiach magisterskich — absolwenci I stopnia 2012–2015

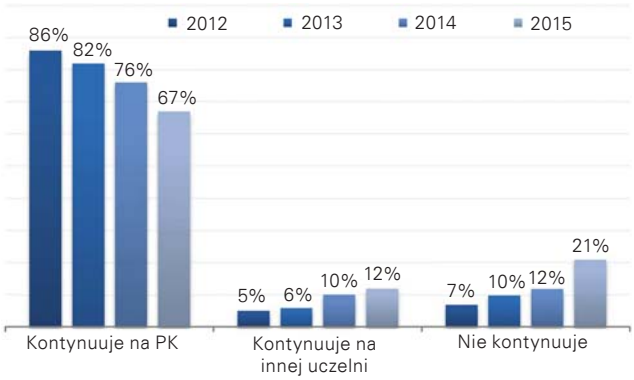

Wykres 2. Status zawodowy po 6 miesiącach od ukończenia studiów I i II stopnia

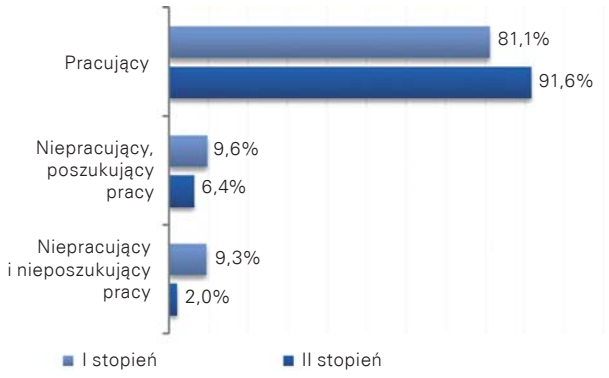

Wykres 3. Tytuł zawodowy a zgodność pracy z wykształceniem

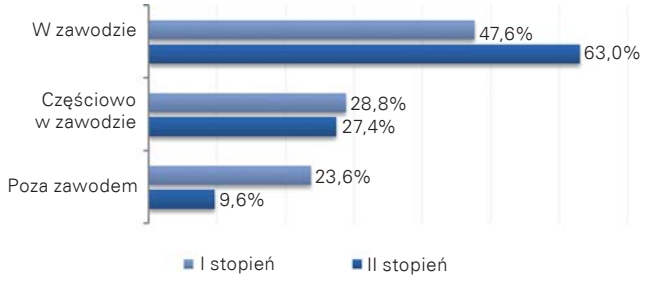

Wykres 4. Ocena szans na rynku pracy — absolwenci I i II stopnia

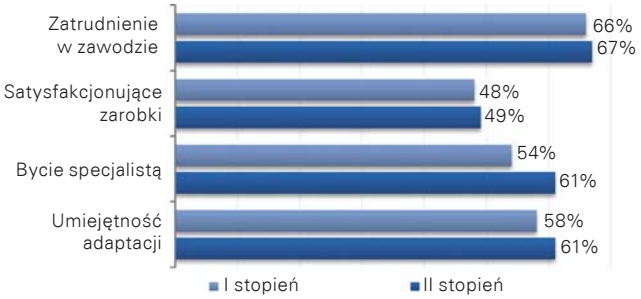

Wykres 5. Wykorzystywanie wiedzy i umiejętności w pracy — absolwenci pracujący w zawodzie

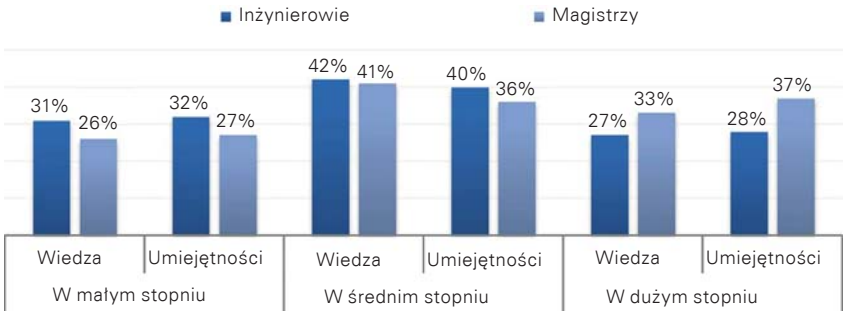

Warto podkreślić, że po ukończeniu studiów respondenci nie rezygnują z kształcenia — dbają o rozwój kwalifikacji i kompetencji najczęściej poprzez: samokształcenie, udział w szkoleniach i kursach zawodowych, naukę języków obcych. Absolwenci inżynierowie w 80 proc. kontynuują naukę na studiach magisterskich, natomiast wśród absolwentów II stopnia 70 proc. podejmuje jakieś formy kształcenia, w tym 10 proc. nadal studiuje.

Wykres 6. Status na rynku pracy

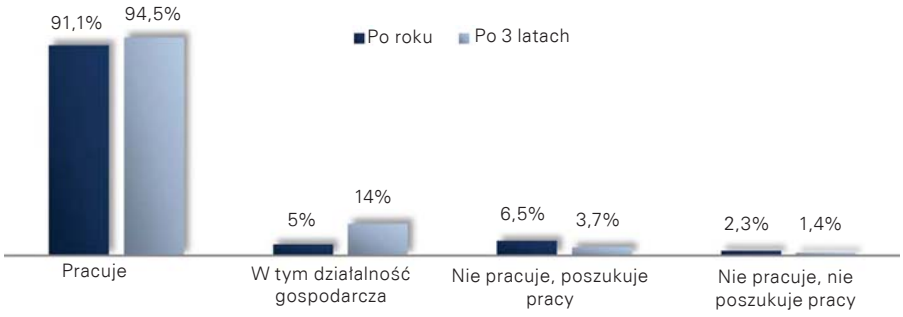

Wykres 7. Satysfakcja z wykonywanej pracy

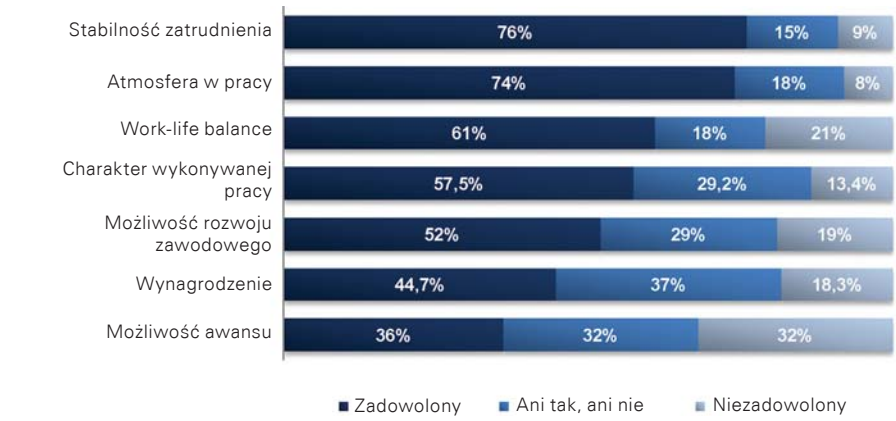

Rocznik 2013 po roku i po 3 latach od ukończenia studiów II stopnia

Absolwenci naszej uczelni z upływem czasu coraz lepiej radzą sobie na rynku pracy. Po roku zatrudnionych było 91 proc. ankietowanych, po 3 latach — 94,5 proc. Również w kwestii zatrudnienia w zawodzie widać duży wzrost, po roku było to 77 proc., po 3 latach jest to już 89,6 proc. pracujących. Prawie trzy razy więcej osób prowadzi działalność gospodarczą (14 proc.). Osoby bez zatrudnienia stanowią bardzo małą grupę i przeważnie są w trakcie poszukiwania pracy (zobacz: wykres 6).

Widoczne są również duże zmiany w wynagrodzeniu absolwentów. W ciągu 2 lat, które upłynęły między badaniami, mediana wzrasta o 1,5 tys. złotych i wynosi od 4 tys. do 4,5 tys. brutto. Absolwenci najczęściej zajmują stanowisko specjalisty (47 proc.), a co piąty zajmuje stanowisko kierownicze (19 proc.). Większość pracujących jest zatrudniona na umowę o pracę na czas nieokreślony (57,5 proc., dwa lata wcześniej było to tylko 29 proc.) lub na okres co najmniej roku (31,3 proc.). Po 3 latach od ukończenia studiów absolwenci przeważnie są zadowoleni z wykonywanej pracy. Trzy czwarte docenia stabilność zatrudnienia oraz atmosferę miejsca pracy. Dla 60 proc. praca zapewnia odpowiednią równowagę między życiem zawodowym i prywatnym. Około 58 proc. jest zadowolonych z wykonywanych obowiązków. Możliwości rozwoju zawodowego są satysfakcjonujące dla około połowy badanych. Absolwenci są najmniej zadowoleni z wynagrodzenia i możliwości awansu (odpowiednio 45 proc. i 36 proc. zadowolonych). Szczegółowe dane przedstawia wykres 7.

85 proc. badanych w ciągu ostatnich 2 lat dokształcało się, najczęściej poprzez samokształcenie (46 proc.) oraz kursy zawodowe (35 proc). Większość badanych poleciłaby studia na Politechnice swoim znajomym i rodzinie (67 proc.).

Stefan Banach — matematyka i politechnika

Wybitnemu przedstawicielowi lwowskiej szkoły matematycznej przedwczesna śmierć uniemożliwiła powrót po wojnie do Krakowa

EUGENIUSZ SZUMAKOWICZ

Mówienie o tym najsławniejszym w skali światowej polskim matematyku w kontekście politechnicznym jest głęboko uzasadnione. W jego przypadku chodzi zresztą nie o jedną politechnikę. Przypomnijmy jednak podstawowe fakty.

Samouk

Stefan Banach urodził się w Krakowie 30 marca 1892 r. w Szpitalu Powszechnym św. Łazarza przy ulicy Kopernika 17, gdzie teraz mieszczą się kliniki uniwersyteckie: hematologiczna i kardiologiczna. Ukończył IV Gimnazjum, które za jego czasów mieściło się przy ulicy Krupniczej 2. Dzisiaj to gimnazjum, czyli liceum, nosi imię Kościuszki, jak tysiące innych szkół i innych obiektów. A przecież logika nakazywała ochrzcić je imieniem Banacha. Zabrakło wyobraźni?

Po maturze młody Stefan Banach nie podjął studiów matematycznych na Uniwersytecie Jagiellońskim, wybrał studia inżynierskie na Politechnice Lwowskiej. Zadecydowały zapewne względy pragmatyczne, ale może i to, że główny wykładowca matematyki na UJ, profesor Stanisław Zaremba, dość tradycyjnie traktujący swoje obowiązki akademickie, nie zdołał rozbudzić wyobraźni młodego talentu. Wyobraźnię matematyczną młody Banach rozwijał w sobie samodzielnie poprzez lekturę najnowszych książek i artykułów. Po czterech latach studiów politechnicznych uzyskał tytuł zawodowy „półinżyniera". Dawało to uprawnienia do kierowania, w charakterze majstra, zespołem kilku robotników, na przykład przy budowie drogi. Banach taką praktykę

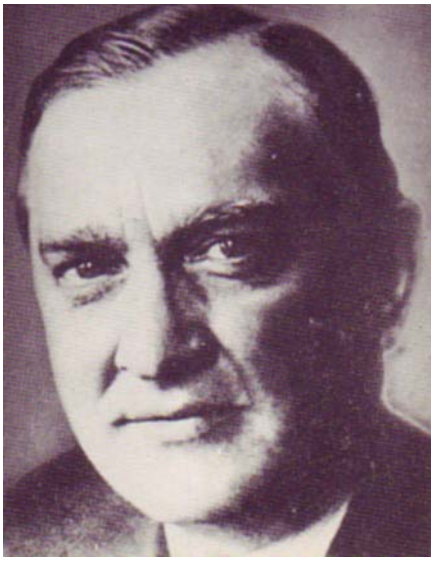

Fot.: Internet

wykonał w wiosenno-letnich miesiącach 1914 r.

Wybuchła wojna i nasz bohater przeniósł się do Krakowa, gdzie podjął pracę w księgarni. Właśnie w Krakowie został odkryty jego niezwykły talent matematyczny.

Na ławce o całce Lebesgue'a

Trzydziestoletni doktor matematyki Hugo Steinhaus, będący w trakcie habilitowania się na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, wyszedł z mieszkania przy ulicy Karmelickiej 9 w Krakowie na Planty. Udał się w kierunku Collegium Novum i Wawelu i... tak spacerując, usłyszał nagle nowatorski podówczas termin matematyczny „całka Lebesgue'a". Na plantowej ławce siedziało dwóch młodych ludzi i rozmawiali o matematyce. Jednym był Stefan Banach, a drugim Otton Nikodym, też później wybitny profesor matematyki.

O tym przypadkowym spotkaniu, które miało miejsce latem 1916 r., dość powszechnie wiadomo, jako że wielokrotnie o nim pisały nawet gazety codzienne. Mało kto natomiast wie, że w dalszej, coraz bardziej wyrafinowanej naukowo dyskusji Steinhaus postawił młodszym kolegom zagadnienie (dotyczące zbieżności szeregów Fouriera), z którym zmagał się od kilku miesięcy, nie mogąc go rozwiązać. Jakież było zdziwienie docenta matematyki, kiedy parę dni później Banach, pod względem wykształcenia matematycznego legitymujący się jedynie maturą (!), przyniósł kompletne rozwiązanie. Stało się to treścią pierwszej publikacji naukowej Banacha (ze Steinhausem), zamieszczonej w „Rozprawach Polskiej Akademii Umiejętności" tuż po zakończeniu wojny.

Jednak dużo ważniejsze było to, że ten zachwyt Steinhausa nad odkrytym talentem matematycznym na publikacji się nie skończył. Nastąpiła erupcja

Strona tytułowa pracy Stefana Banacha „Teoria operacji" wydanej w 1931 r.

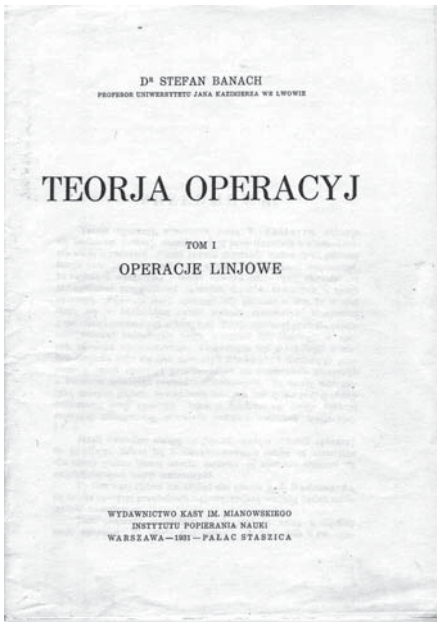
Dr STEFAN BANACH
PROFESOR UNIWERSYTETU JANA KAZIMIERZA WE LWOWIE

TEORJA OPERACYJ

TOM I
OPERACJE LINJOWE

WYDAWNICTWO KASY IM. MIANOWSKIEGO
INSTYTUTU POPIERANIA NAUKI
WARSZAWA — 1931 — PAŁAC STASZICA

Przez Kawiarnię Szkocką do światowej sławy

Obok Mikołaja Kopernika i Marii Skłodowskiej-Curie Stefan Banach jest zaliczany do najwybitniejszych postaci w dziejach nauki polskiej. Spod jego ręki wyszło 58 opublikowanych prac naukowych, w których zostały zawarte twierdzenia o podstawowym znaczeniu dla różnych działów matematyki. Wiele prac napisał wspólnie ze swymi uczniami, z którymi lubił dyskutować o problemach matematycznych. Rozmowy takie chętnie prowadził przy czarnej kawie, a do legendy przeszły dyskusje w Kawiarni Szkockiej we Lwowie.

Banach był jednym z twórców analizy funkcjonalnej. W 1922 r. w polskim periodyku „Fundamenta Mathematicae" opublikował swoją doktorską rozprawę, która ugruntowała podstawy tej nowej gałęzi matematyki. Wyniki badań prowadzonych przez Banacha wykazały, że analiza funkcjonalna ma ogromne znaczenie nie tylko dla rozwoju samej matematyki, ale również dla nauk przyrodniczych, w tym szczególnie fizyki. Wokół analizy funkcjonalnej skupiła się działalność słynnej lwowskiej szkoły matematycznej, której głównymi postaciami byli Banach i Steinhaus.

Znany konstruktor samolotów Stanisław Makowiecki tak opisał postać Stefana Banacha: „był dość wysokim, szczupłym, młodym człowiekiem, który w swym granatowym ubraniu, zapiętym na dwa rzędy guzików, przypominał *attache* ambasady. (…) Jakby dla rekompensaty za życie wśród cyfr docent Banach lubił się bawić, czego początkowo nie domyślaliśmy się. (…) Na wykłady matematyki o ósmej rano wyznaczano często sale geometrii wykreślnej. Zauważyliśmy ze zdziwieniem, że docent Banach przychodził w pewne dni ubrany we frak, który zresztą doskonale na nim leżał, dając mu sylwetkę młodego dyplomaty na przyjęciu dworskim".

(ps)

już nie tylko talentu, ale i geniuszu Banacha. W marcu 1919 r. mieszkał jeszcze w Krakowie (do 28. roku życia Stefan Banach był stuprocentowym krakowianinem!) i uczestniczył w zjeździe założycielskim Polskiego Towarzystwa Matematycznego; zjeździe, który odbył się prawdopodobnie w krakowskim Collegium Nowodworskiego (obecnie Collegium Medicum UJ) przy ulicy św. Anny 12. Na liście uczestników, członków założycieli figuruje też wpis: „Stefan Banach, ul. Grodzka 71".

Fot.: Jan Zych

Tam mieszkał rozwijający się geniusz, ale dzisiaj… nie ma już domu z takim adresem. Został zburzony przez Niemców w 1941 r., ponieważ przesłaniał widok na Wawel. Dom, w który mieszkał Banach, stał na dzisiejszym placu św. Idziego. Ktoś, kto dzisiaj stanie na tym placu, może westchnąć matematycznie.

Natomiast na Plantach, między Wawelem a Uniwersytetem, stanęła ostatnio ławka Banacha — rzeźba przedstawiająca postacie Banacha i Nikodyma, którzy siedzą i rozmawiają na tematy matematyczne. (O uroczystości odsłonięcia rzeźby piszemy na następnych stronach — red.).

Kraków czekał na niego

Wróćmy na chwilę do Lwowa. Otóż pierwszym miejscem pracy akademickiej w tym mieście była dla Banacha Politechnika Lwowska, gdzie jeszcze przed doktoratem, w 1920 r., zatrudnił go na stanowisku asystenta profesor Antoni Łomnicki. Już w 1922 r., po uzyskaniu habilitacji na Uniwersytecie Jana Kazimierza, został profesorem nadzwyczajnym, a w 1927 r. — profesorem zwyczajnym tej uczelni. Ale pod koniec lwowskiego okresu swej kariery naukowej był profesor Stefan Banach związany z ówczesnym Instytutem Politechnicznym we Lwowie, wykładając mechanikę teoretyczną dla przyszłych inżynierów. Wydał monografię pt. „Mechanika", podręcznik, który służył studentom politechnik (i może nie tylko politechnik) jeszcze długo po zakończeniu II wojny światowej.

Banach zmarł przedwcześnie pod koniec sierpnia 1945 r. we Lwowie. Gdyby pożył choćby jeszcze kilka lat, znalazłby się w Krakowie — zarówno na Uniwersytecie Jagiellońskim, jak i na Politechnice Krakowskiej. Jego przyjazd do Krakowa był przygotowany przez matematyków krakowskich. Kolega Banacha z ławki na Plantach, Otton Nikodym, był wykładowcą naszej Politechniki (wtedy jeszcze pod nazwą Wydziałów Politechnicznych) w 1946 r. Byłby nim zapewne dłużej, gdyby nie wyjechał na stałe za granicę. Banach by nie wyjechał. Taką miał antyemigracyjną naturę.

Po wojnie przez wiele lat w Instytucie Matematyki Politechniki Krakowskiej pracował Feliks Barański — asystent Banacha we lwowskiej Katedrze Mechaniki w latach 1944–1945, na PK został profesorem. A dzisiaj ducha „przestrzeni Banacha" ożywia na Politechnice Krakowskiej na przykład prof. Ludwik Byszewski (z tegoż Instytutu Matematyki), który zajmuje się równaniami różniczkowymi w przestrzeniach Banacha. W ten sposób daje o sobie znać w nauce kontynuacja, ciągłość badawcza.

Dr hab. Eugeniusz Szumakowicz, prof. PK jest pracownikiem Zakładu Filozofii, Etyki i Socjologii na Wydziale Fizyki, Matematyki i Informatyki PK.
Śródtytuły pochodzą od redakcji.

W stulecie słynnej dyskusji

Ławka matematyków na krakowskich Plantach

LESŁAW PETERS

Moment odsłonięcia ławki matematyków; wstęgę przecinają (od lewej): Stefan Życzkowski, Stanisław Kistryn, Janusz Greczek, Monika Waksmundzka-Hajnos. Fot.: Lesław Peters

Od kilku tygodni u stóp Wawelu na jednej z ławek siedzą dwaj panowie uwiecznieni w spiżu. Napis obok głosi: „W setną rocznicę najsłynniejszej matematycznej dyskusji na krakowskich Plantach". Odsłonięcie tego nietypowego pomnika, związanego z jeszcze bardziej nietypowym jubileuszem, nastąpiło 14 października, w samo południe.

Ową „najsłynniejszą matematyczną dyskusją" była rozmowa dwóch młodych ludzi — Stefana Banacha i Ottona Nikodyma — do której doszło latem w 1916 r. Usłyszał ją przechadzający się Plantami dr Hugo Steinhaus. Konsekwencje tego wydarzenia były niebagatelne, o czym szerzej w niniejszym numerze na s. 26–27 pisze Eugeniusz Szumakowicz.

Janusz Greczek. Fot.: Lesław Peters

Stefan Banach. Fot.: Jan Zych

Pojawienie się na Plantach ławki Banacha i Nikodyma — to zasługa wielu osób, które wysunęły taki pomysł i konsekwentnie dążyły do jego realizacji oraz udzielały wsparcia, w tym również materialnego. Przedsięwzięciu patronował Wydział Matematyki i Informatyki UJ, ale znaczący udział w realizacji projektu miały osoby związane z Politechniką Krakowską.

Pomysł wyszedł od dr. Krzysztofa Ciesielskiego, syna byłego rektora PK prof. Romana Ciesielskiego. Projekt pomnika wykonał wieloletni wykładowca na Wydziale Architektury PK prof. Stefan Dousa. Mecenasem przedsięwzięcia była natomiast firma Astor, której prezesem jest Stefan Życzkowski. Podczas uroczystości na Plantach nie krył on, że wpływ na jego decyzję o sponsorowaniu ławki matematyków miał fakt, iż sam wywodzi się z rodziny „profesorskiej" — jest synem Michała Życzkowskiego, wybitnego profesora Politechniki Krakowskiej. Stefan Życzkowski miał przy sobie dwie książki z biblioteki ojca, napisane przez Banacha i Nikodyma.

— *Sądzę, że pomysł upamiętnienia taką ławką wydarzenia, które miało miejsce w 1916 r. na Plantach, chodził po głowie matematykom od wielu lat. Trudno sobie wyobrazić lepsze uzasadnienie niż odkrycie Banacha* — powiedział przedstawicielowi „Naszej Politechniki" dr Krzysztof Ciesielski. Przed laty dr Ciesielski razem z żoną próbował ustalić, w którym miejscu Plant mogła się odbyć historyczna rozmowa dwóch matematyków. Państwo Ciesielscy

Monika Waksmundzka-Hajnos. Fot.: Lesław Peters

doszli do wniosku, że musiało to zdarzyć się właśnie niedaleko Wawelu. Efektem tamtych poszukiwań było opatrzenie jednej z ławek w tej części Plant (ławki wskazanej wtedy przez ZIKiT) tabliczką upamiętniającą osobę Banacha. Teraz przyszedł czas na bardziej okazałe upamiętnienie najsłynniejszej debaty matematycznej na krakowskich Plantach.

W odsłonięciu nietypowego monumentu wzięli udział członkowie rodziny Stefana Banacha. Obecna była jego siostrzenica — Monika Waksmundzka-Hajnos, córka przyrodniej siostry Banacha, profesor na Uniwersytecie Medycznym w Lublinie. Ze Stanów Zjednoczonych przybył Janusz Greczek — bratanek Stefana Banacha, mieszkający w USA (czasowo też w Wielkiej Brytanii) niemal od dziecka, inżynier chemik, zatrudniony w przeszłości w firmach Amoco i British Petroleum, od dwóch lat na emeryturze.

W uroczystości licznie uczestniczyli przedstawiciele społeczności akademickiej Krakowa. Władze Uniwersytetu Jagiellońskiego reprezentował prorektor prof. Stanisław Kistryn. Nie zabrakło grona pracowników PK z dziekanem Wydziału Mechanicznego prof. Jerzym Sładkiem.

Rzeźbiarze Stefan Dousa (z prawej) i Piotr Idzi. Fot.: Jan Zych

Stąd Karol Wojtyła wyruszył do Niegowici

W ostatnim czasie w sąsiedztwie Krakowa i w samym mieście pojawiły się dwa pomniki, których autorem jest znany artysta, od lat związany z Politechniką Krakowską prof. Stefan Dousa. Jego dziełem jest odsłonięty 13 września w Gdowie pomnik młodego Karola Wojtyły. Inspirację do powstania tej rzeźby stanowiła pielgrzymka dziecięca, która co roku wędruje z Gdowa do Niegowici, szlakiem, który niegdyś przemierzył — częściowo chłopską furmanką, częściowo pieszo — przyszły papież, aby objąć swój pierwszy wikariat.

W uroczystości odsłonięcia pomnika w Gdowie uczestniczył metropolita krakowski kard. Stanisław Dziwisz. Obecni byli przedstawiciele lokalnych władz oraz miejscowa ludność, a także liczna grupa gości z zaprzyjaźnionego z Gdowem okręgu w Niemczech. Osobom, które przyczyniły się do powstania pomnika, burmistrz Gdowa wręczył pamiątkowe medale.

Następnego dnia, 14 września, odsłonięto inne dzieło prof. Dousy — ławkę na krakowskich Plantach z wyrzeźbionymi postaciami matematyków Stefana Banacha i Ottona Nikodyma. O wydarzeniu tym piszemy na stronie poprzedniej.

(ps)

Fot.: Jan Zych

Podziękowania za lata pracy dla PK

Każdego roku grono pracowników Politechniki Krakowskiej kończy działalność zawodową wraz z przejściem na emeryturę. Z dotychczasowym miejscem pracy rozstają się osoby, które przez lata zapewniały uczelni funkcjonowanie i rozwój. Za ten wkład co roku władze PK dziękują odchodzącym pracownikom podczas spotkania, które odbywa się w okresie rozpoczęcia roku akademickiego.

Tegoroczne spotkanie odbyło się 7 października w Sali Senackiej. Z osobami, które zakończyły pracę na PK, spotkał się rektor prof. Jan Kazior. Do obecnych skierował słowa wdzięczności za lata pracy na rzecz Politechniki i życzył wielu lat w zdrowiu, a także spełnienia osobistych planów. Jednocześnie zaapelował, aby zakończenie pracy na Politechnice nie oznaczało zerwania więzi z uczelnią. Mimo formalnego przejścia w stan spoczynku wiele osób może bowiem swym doświadczeniem nadal wspierać PK. Rektor wręczył uczestnikom spotkania pisemne podziękowania i symboliczne upominki.

(ps)

Adam Tułecki (z lewej) przyjmuje gratulacje od rektora PK prof. Jana Kaziora. Fot.: Jan Zych

Rajdem samochodowym uczcili patrona Politechniki Krakowskiej

Automobilerzy na szlaku z Krakowa do Racławic

Kampus Politechniki Krakowskiej przy ulicy Warszawskiej zamienił się w swego rodzaju muzeum motoryzacji, gdy 17 września wjechała tu kawalkada złożona z ponad 20 zabytkowych samochodów. Brały one udział w rajdzie patriotycznym „Szlakiem Tadeusza Kościuszki z Krakowa do Racławic". Wydarzenie zostało połączone z „przedpremierową" prezentacją w Muzeum PK wystawy „Rysunki i wizerunki Tadeusza Kościuszki".

Okazją do zorganizowania obu imprez stały się Europejskie Dni Dziedzictwa, a także obchodzony na PK Rok Tadeusza Kościuszki. Pierwszym etapem było spotkanie posiadaczy zabytkowych aut pod kopcem Kościuszki, gdzie uczestnicy rajdu mieli okazję zobaczyć wystawy mieszczące się w obiektach fortecznych, a także zapoznać się z historią austriackich fortyfikacji w Krakowie. Opowiadał o niej Robert Springwald. Kolumna zabytkowych aut przejechała następnie przez miasto — m.in. Alejami Trzech Wieszczów, budząc zrozumiałe zaciekawienie przechodniów — i dotarła na Politechnikę.

Spotkanie w Muzeum PK było logiczną kontynuacją wizyty pod kopcem, bowiem obiekty przy ul. Warszawskiej,

należące dziś do Politechniki, zostały wzniesione na potrzeby armii austriackiej, gdy krakowianie podjęli działania zmierzające do odzyskania od austriackich władz wojskowych zamku na Wawelu. Mówił o tym dr hab. inż. arch. Andrzej Białkiewicz, prof. PK, prorektor uczelni. Przypomniał on pokrótce historię powstania budynków, ich dzieje oraz okoliczności, w których obiekty te przechodziły stopniowo w ręce Politechniki Krakowskiej, a także główne fakty z przeszłości PK. Uczestnikom spotkania w Muzeum PK udostępniono też wystawę „Rysunki i wizerunki Tadeusza Kościuszki", choć oficjalne otwarcie nastąpiło dopiero 17 października (piszemy o tym na str. 19).

Z kampusu przy ul. Warszawskiej kolumna zabytkowych samochodów wyruszyła w kierunku Racławic. W historycznej wsi zmotoryzowanych gości powitali przedstawiciele miejscowych władz z wójtem Adamem Samborskim i zastępcą wójta Małgorzatą Sadowniczyk. Duża grupa dzieci z lokalnych szkół odegrała przedstawienie złożone ze scen z życia Tadeusza Kościuszki, m.in. przysięgę na Rynku krakowskim 24 marca 1794 r. W Racławicach formuła rajdu została poszerzona, bowiem do uczestników przybyłych z Krakowa dołączyło kilkunastu posiadaczy zabytkowych aut z okolicznych miejscowości, a także właściciele starych motocykli. Spotkanie zwieńczył wspólny piknik.

Najstarszym pojazdem imprezy był Triumph z 1949 r. (z kierownicą po prawej stronie), własność Władysława Słuszniaka — do niedawna jedyny egzemplarz tego modelu w Polsce. Uwagę zwracał mercedes „skrzydlak" Marka Kota, wyprodukowany pod koniec lat sześćdziesiątych. Andrzej Białkiewicz prezentował swojego Mercedesa SL 560 z 1984 r. Zainteresowanie budziły też pozostałe pojazdy, cieszące oko stylowymi karoseriami, o ileż ciekawszymi od należących do produkowanych obecnie aut.

Organizatorem rajdu, wspólnie z Politechniką Krakowską, była Europejska Asocjacja Automobilerów. Organizacja, której prezesem jest Jacek Borzęcki, stawia sobie za zadanie krzewienie kultury technicznej w społeczeństwie, ze szczególnym uwzględnieniem tradycji kultury motoryzacyjnej, przy okazji również szerząc wśród swoich członków wiedzę o historii ojczystej. W maju tego roku, w okresie obchodów 1050-lecia chrztu Polski, automobilerzy odwiedzili Gniezno, Ostrów Lednicki i Biskupin.

(ps)
Zdjęcia: Jan Zych

Politechnika Krakowska w mediach

Puls Biznesu

16 września 2016 r.
Odzyskać metale ze ścieków

Opracowano technologię usuwania metali ciężkich ze ścieków z instalacji mokrego odsiarczania spalin (IMOS). Rozwiązanie opracował Dział Badań i Rozwoju EDF Polska we współpracy z Purolite Polska i Politechniką Krakowską. Pozwoli wyeliminować wybrane metale i wykorzystać je komercyjnie. To odpowiedź na bardziej restrykcyjne regulacje Unii Europejskiej. Nowatorstwo technologii polega na likwidacji przy oczyszczaniu ścieków z IMOS poprocesowych odpadów niebezpiecznych, których późniejsza utylizacja zwiększałaby koszty zarządzania produktami ubocznymi.

DZIENNIK POLSKI

26 września 2016 r.
Jaka przyszłość motoryzacji?

Konferencja Organizowana od 40 lat (sic!) konferencja KONMOT jest miejscem spotkania wybitnych naukowców oraz inżynierów z kraju i zagranicy, zajmujących się problemami motoryzacji. — *Współczesny świat wymaga od motoryzacji rozwiązań ekologicznych, małego zużycia energii, bezpieczeństwa i łatwej eksploatacji* — podkreśla przewodniczący Komitetu Naukowego konferencji KONMOT prof. Marek Brzeżański z Politechniki Krakowskiej. (...)

Dwudniowe obrady konferencji toczyły się w panelach tematycznych, poświęconych badaniom pojazdów, silnikom spalinowym i ekologii oraz eksploatacji i bezpieczeństwu pojazdów. Referaty poświęcone były wpływowi emisji spalin na zanieczyszczenie powietrza w miastach. Organizatorami tegorocznej konferencji KONMOT byli: Instytut Pojazdów Samochodowych i Silników Spalinowych Politechniki Krakowskiej oraz Komisja Motoryzacji Krakowskiego Oddziału Polskiej Akademii Nauk. Konferencji patronują rektor Politechniki Krakowskiej prof. Jan Kazior oraz Polskie Towarzystwo Naukowe Silników Spalinowych.

28 września 2016 r.
Za dwa lata koszykarska ekstraklasa w Krakowie? Takie są plany

W krakowskiej męskiej koszykówce coś drgnęło. Drżenie wywołał już zespół AGH Kraków, który awansował do I ligi, ale prawdziwe trzęsienie ziemi zapowiada R8 Basket. — *Na początku, gdy usłyszałem o planach, pomyślałem, że jest to żart, że mi się to śni. Po kilku rozmowach doszedłem do wniosku, że ten projekt jest realny i ma przed sobą przyszłość* — opowiada o kulisach budowania nowej drużyny Rafał Knap, trener R8 Basket AZS Politechnika Kraków (II liga). Nic dziwnego, że najpierw nie uwierzył. W mieście od ponad dekady i krakowsko-tarnowskiej hybrydy Unia/Wisła męską koszykówką mało kto zaprzątał sobie głowę, a teraz ni stąd, ni zowąd usłyszał: w ciągu dwóch lat mamy awansować do ekstraklasy. To zdanie wypowiedział w jego stronę Dominik Kotarba-Majkutewicz, krakowski biznesmen, właściciel sieci stacji paliw spod szyldu R8. To on wykłada pieniądze. (...) Twarzą dobrej zmiany stał się Michał Hlebowicki, były kadrowicz, jeden z raptem dwóch Polaków — obok Macieja Lampego — który zdobył Puchar Europy FIBA, z drużyną Barons Ryga.

pap

23 października 2016 r.
Ekspert: spalanie śmieci w Polsce jest problemem społecznym

Spalanie śmieci w piecach domowych jest w Polsce powszechne. Na pewno w 30 proc. z nich umieszcza się również odpady — szacuje prof. Adam Grochowalski z Zakładu Chemii Analitycznej Instytutu Chemii i Technologii Nieorganicznej Politechniki Krakowskiej. W procesie spalania plastiku i tworzyw sztucznych w piecach do ogrzewania indywidualnych gospodarstw domowych uwalniane są do atmosfery związki, które są toksyczne dla człowieka — ostrzega Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ). (...). Rocznie zespół prof. Grochowalskiego wykonuje średnio ok. 30–40 badań zawartości składu chemicznego popiołów z pieców w Krakowie. W tym mieście jest ich ok. 30–40 tys. (...) „Ludzie już zaczynają reagować (na palenie śmieci w domach - przyp. PAP) i nie jest to traktowane w kategorii donosu" — mówi prof. Grochowalski.

GAZETA Krakowska

7 października 2016 r.
Zamczysko czy nowoczesny gmach na wzgórzu?

Prezydent Ryszard Nowak ma ambitny plan zagospodarowania zamkowego wzgórza. Zamek Jagiellonów, który powstał w połowie XIV wieku, a ostatecznie został zniszczony przez wybuch miny zegarowej w 1945 roku, nie będzie jednak odbudowany. Prędzej obok baszty kowalskiej stanie nowoczesna bryła, wkomponowana w krajobraz. Takie rozwiązanie proponują eksperci z Politechniki Krakowskiej. (...) — *Gdy nie ma dokumentacji i ikonografii, która pozwoli na odtworzenie detali, ten kierunek myślenia jest niedobry. Należy poszukiwać rozwiązań współczesnych, zgodnych z klimatem miejsca* — stwierdza profesor Jacek Gyurkovich, dziekan Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej. Podkreśla, że bardzo ważne jest, by na zamkowym wzgórzu znalazła miejsce ważna dla mieszkańców instytucja społeczna lub kulturalna. Uczymy studentów współczesnego myślenia.

POLSAT

10 października 2016 r.
Krakowskie studentki oddały warkocze dla chorych dzieci

Na Politechnice Krakowskiej odbyło się wielkie strzyżenie. Ustawiającym się w kolejce do najlepszych krakowskich fryzjerów długowłosym nie chodziło tylko o piękne fryzury. Na uczelni zorganizowano akcję „O włos od pomocy" — dla dzieci po chemioterapii. Zainteresowanie akcją przerosło oczekiwania organizatorów. (...) Jak twierdzą studentki utrata końskiego ogona czy warkocza, to nic, jeśli cel jest szczytny. Fundacja „WeGirls" zrobi ze studenckich włosów peruki dla dzieci po chemioterapii. Utrata włosów to często skutek uboczny chemioterapii. Dla małych pacjentów to zazwyczaj trudne przeżycie i duży stres.

O akcji także: Polsat News, TVN24, TVP, TVP Info, Superstacja TV, „Dziennik Polski", „Gazeta Krakowska", „Gazeta Wyborcza", „Fakt", Polskie Radio Kraków, Polskie Radio Program I i III, Radio Eska, TOK FM, Radio Zet, Radio ZetGold, Onet.pl

RADIO KRAKÓW

13 października 2016 r.
Studenci Politechniki Krakowskiej konstruują kolejny elektryczny pojazd

Do kolekcji ekologicznych aut, autorstwa studentów i naukowców Politechniki Krakowskiej wkrótce dołączy kolejne. W murach uczelni powstaje właśnie niewielki samochód, który w przyszłości może służyć na przykład... dostawcom pizzy, ochroniarzom czy pracownikom lotnisk. (...) Konstruktorzy chcą, by auto przejechało na jednym ładowaniu około stu kilometrów. Maksymalna prędkość, jaką będzie mogło osiągnąć, to 60 kilometrów na godzinę. (...) „Każdy pojazd jest inny, co wynika z inicjatywy studentów, a czasami naszych propozycji, bo projektowanie i konstruowanie ma być częścią badań np. silników elektrycznych czy sposobu sterowań" — mówi prof. Witold Grzegożek z Instytutu Pojazdów Samochodowych i Silników Spalinowych PK.

GALERIA

Architektura Betonowa 2016 — wystawa pokonkursowa
24 października — 2 listopada 2016 r.

Dorobek XVII edycji konkursu „Architektura Betonowa" na najlepszą pracę dyplomową roku — to projekty nadesłane z 10 wydziałów architektury z całej Polski. Dają one przegląd różnych sposobów dyplomowania na poszczególnych uczelniach. Tym samym wystawa stała się okazją do dyskusji na temat, jak powinien wyglądać projekt wykonany przez człowieka, który niebawem stanie się architektem.

Komisarz konkursu dr hab. inż. arch. Tomasz Kozłowski zwraca uwagę, że praca dyplomowa jest dla jej autora ostatnią okazją, by dać upust swojej fantazji i wykonać projekt wolny od ograniczeń, narzucanych zawodowemu architektowi przez nieubłagane prawa rynku. Dyplom pozwala stworzyć wymarzone dzieło, zanim przyjdzie czas podjęcia pracy w biurze projektów. Wraz z nią przychodzi bowiem konieczność dostosowywania się do oczekiwań inwestorów, którzy kierują się nie tylko względami estetycznymi. Dlatego warto uważniej przyglądać się pracom dyplomowym pokazywanym na takich wystawach jak ta, która zwieńczyła konkurs „Architektura Betonowa 2016".

Autorzy prac nagrodzonych (od lewej): Maciej Chmielowiec, Irmina Niewczas i w zastępstwie nieobecnej Katarzyny Pankowskiej — dumny z córki ojciec. Fot.: Jan Zych

(ps)

KOTŁOWNIA

Architektura sztuki. Przestrzeń koloru
27 października — 17 listopada 2016 r.

W tegorocznej prezentacji prac młodych twórców, zorganizowanej przez krakowski okręg Związku Polskich Artystów Plastyków, odwołano się do koloru jako istotnego składnika obrazu. Barwa aranżuje przestrzeń obrazu, oddala lub przybliża, utrzymuje uwagę widza przy kompozycji nadanej przez twórcę. Indywidualne propozycje artystów pokazują, jak kolor może oddziaływać w obrazie niezależnie od tematyki czy też formy.

Poszukiwania młodych twórców otwierają okna wyobraźni widzów na odbiór świata przez symbolikę koloru, jego wewnętrzne znaczenie, które jest mocno związane z naszą podświadomością, odczuwanym stanem emocjonalnym czy też nastrojem i otoczeniem. Kolor staje się budulcem struktury obrazu, by w finalnym dziele powstała niezwykła i poruszająca budowla przekazu malarza. Odbiorca może podążać szlakiem wyznaczonym przez artystę, by zagłębić się w barwny świat odczuć, wyrafinowane doznania estetyczne czy misternie zbudowaną konstrukcję z barwy. Twórca jest tu architektem obrazu.

Na wystawie pokazano prace ośmiu artystów: Anny Flagi, Eweliny Kaliszczuk, Iwy Kruczkowskiej-Król, Aleksandry Nagięć, Pawła Olchawy, Małgorzaty Pabich, Michała Sroki, Marty Wojnickiej. Kuratorem wystawy była Joanna Banek.

(R.)

Pięćdziesiąta rocznica matury

Pięćdziesiąt lat temu matura,
Słucham i cierpnie mi skóra,
Bo to jest wprost nie do wiary,
Że człowiek już taki jest stary.
Lecz jest też malutki plusik,
Który pocieszyć mnie musi,
Że w wieku tym dojrzałem,
Już wszystko, co trzeba, zdałem.
I mogę, patrząc na wnuki,
Zaganiać je do nauki.
I straszyć, gdy leni się który,
Że może nie zdać matury.
A ja nie muszę się głowić,
Lecz tylko rocznice obchodzić.

Krzysztof Konstanty Stypuła

Wspomnienia
z inauguracji roku akademickiego w obiektywie Jana Zycha

Nawet osoby od wielu lat zżyte z Politechniką ten dzień uważają za wyjątkowy i starają się zachować go w pamięci (także aparatu fotograficznego)

Padający deszcz szczególnie dał się we znaki muzykom z Krakowskiej Orkiestry Staromiejskiej

Na egzaminie

Profesor Stanisław Andruszewicz (1904–1999) — specjalista w dziedzinie budownictwa, kierownik Katedry Budowy Mostów w latach 1945–1974 — należał do nietuzinkowych postaci w środowisku Politechniki. Obdarzony niekwestionowanym autorytetem naukowym, wśród studentów cieszył się opinią wymagającego nauczyciela i żelaznego egzaminatora. Wykłady, zaliczenia i egzaminy u Profesora nie należały do łatwych, więc studiującej młodzieży wcale do śmiechu nie było...

Andrzej Badowski, absolwent Wydziału Budownictwa Wodnego PK, przypomina, że Profesor — „sława od budowy mostów", zwracał uwagę otoczenia: „chodził w pumpach, wówczas jeszcze modnych (ja też miałem podobne), farbował włosy na czarno i bardzo szybko wystawały mu siwe odrosty". Imponująca była jego biegła znajomość kilku języków, m.in. greki i łaciny, z których ze szczególnym upodobaniem korzystał podczas wykładów. Jednak nie tylko: „(...) zdawałem u profesora egzamin chyba między 20 a 21, po całym dniu ślęczenia na korytarzu i oczekiwania od rana na wejście do gabinetu" — wspomina A. Badowski. „Kolega coś zaczął bredzić, profesor mu przerwał i pyta go, co znaczy *sinus*. Kolega nie wie, więc pytanie przechodzi na mnie. Odpowiadam, bo akurat na tym wykładzie byłem, że 'zatoka'. Profesor pyta więc kolegę, co znaczy *asinus*. Kolega znowu nie wie. Przywołany odpowiadam: *Osioł, panie profesorze*. Uff, zdałem, kolega, niestety, nie".

(*Na podstawie „Jubileusz 50-lecia ukończenia studiów przez rocznik 1959–1965 na Wydziale Budownictwa Wodnego Politechniki Krakowskiej", Kraków 2016*).